

ΑΓΑΝΙΠΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Β΄.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1868.

ΦΥΛ. 13.

«Παυδεία γὰρ τῶν ἐν ἡμῖν μόνον ἐστὶν ἀθάνατον κ' θεῖον».

(Π. Λομαρχος.)

ΣΥΝΟΨΙΣ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Δύο Εισαγωγικαὶ Λέξεις. — ΣΚΗΝΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ. Χριστόφορος Κολόμβος. — Βιογραφία Φιλίππα (συνέχεια). — ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ. Ἄλμαντις κτλ. — ΠΟΙΗΣΙΣ. Δέσις Κρητῶν. — Ἐπιστολὴ ἐκ Παρισίων. — Ἐφημερίς ὁ Νόμος. — Ἐκ τῶν ἀνιχνόσεων τοῦ Ζαμπάλια. — Ἐλεγείον Ζαμπάλια. — Ἐπιτύμβια. — Εἰκόν. — Χριστόφορος Κολόμβος.

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ.

1868.

ΑΓΑΝΙΠΠΗ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ

ΕΤΟΣ Β΄.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1868.

ΦΥΛ. 13.

ΑΥΤΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΛΕΞΕΙΣ.

Ἴσως θαῦτον ἢ βράδιον ἀποκαταστῆ μεῖζον, εἶπομεν εἰς τὸ τελευταῖον φυλλάδιον τοῦ Α΄. Τόμου τοῦ ἡμετέρου Συγγράμματος, πρὸ δύο μηνῶν. Συναισθανόμενοι τὸ βαρὺ καὶ δύσκολον τοῦ ἔργου, καίπερ ὄντες ἐκ τῶν προτέρων ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ χώρου τοῦ Περιόδικου ἡμῶν, ἐξεφράσαμεν ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν ταχεῖαν ἐπίτευξιν τοῦ σκοπούμενου. Ἄλλὰ δὲν ὑπάρχει πλέον, οὔτε δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὁ ἐλάχιστος δισταγμός. Ἡ Ἀγανίππη ἐκδίδεται εἰς τὸ ἐξῆς εἰς σχῆμα μέγα. Πολλὰς πολλαχόθεν παρουσιασθείσας δυσχερείας ἠδυνήθημεν νὰ ὑπερνικήσωμεν, καὶ ἤδη εὐτυχῶς ἐξακολουθοῦμεν τὸ δημοσιογραφικὸν ἡμῶν στάδιον, ἀφοῦ ἐπλατύνσαμεν τῆς ἐνεργείας του τὸν κύκλον.

Προβαίνομεν καὶ εἰς τοῦ Β΄. Τόμου τὴν ἐκδόσιν, πεπειθότες ὅτι παρέχομεν εὐχαρίστησιν εἰς τοὺς ἀναγνώστὰς μας, καὶ ἐν γένει εἰς τοὺς ἡμετέρους φιλοτίμους συμ-

πολίτας. Ἐπιαναλαμβάνομεν δὲ καὶ ἤδη, ὡς ἐν τῇ Ἀγγελίᾳ εἶπομεν, ὅτι θέλει πλουτίζεσθαι μὲ κταντοεῖδῃ φιλολογικῇ καὶ ἱστορικῇ ἀρθρῶν, μὲ βιογραφίας διασήμων ἀνδρῶν, μὲ τερπνὰ καὶ ἠθικὰ διηγήματα ἢ μυθιστορίας, ἐξευγενίζοντα τὸ αἶσθημα καὶ πολλαπλῶς ἀναπτύσσοντα τὸ πνεῦμα. Τελευταῖον βεβαιοῦμεν τοὺς ἀναγνώστὰς μας ὅτι θα καταβάλλωμεν τὸ ἐφ' ἡμῖν πάντα κόπον καὶ πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως βαθμηδὸν ἐντελέστερον καθίστῶμεν τὸ ἡμέτερον Περιόδικόν.

Ἡ τιμὴ ὠρίσθη τοσοῦτον μετρία, ἀναλόγως τοῦ σχήματος, ὥστε ἀποροῦμεν καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ τίνι τρόπῳ θὰ ἀνταποκριθῶμεν εἰς ὑπερόγκους δαπάνας. Προσδοκῶμεν ὅμως γενναίαν ὕλικὴν ὑποστήριξιν καὶ ἐνθέρμον τοῦ παρόντος φυλλαδίου ὑποδοχὴν, καὶ τὰς ἐλπίδας μας ταύτας ἀναπτεροῖ ἢ γνωσῇ φιλοκαλίᾳ σας, ᾧ ἀναγνώσται.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΟΛΟΜΒΟΣ

Θαλασσοπλοῶν.

Ὅπου καὶ ἂν ἐστρέφετο τὸ βλέμμα, οὐδὲν ἄλλο ἐφαίνετο εἰμὴ οὐρανὸς καὶ θάλασσα—ὁ μὲν οὐρανὸς ἀνέφελος καὶ ἀστερόεις—ἡ δὲ θάλασσα γαλήνιος— ἀλλ' αὐτὴ αὖτις ἡ γαλήνη ἦτο τρομερὰ καθ' ὅσον ἠδύνατο νὰ ἦναι ἡ γαλήνη ἐκείνη ἣτις προηγείται τῆς τρικυμίας, καὶ οἱ ἀστέρες ἐκτάκτως κείμενοι καὶ φωτοβολοῦντες μὲ τρόπον παρὰ ξενον διὰ τοὺς συνήθως παραπλέοντας τὰς Εὐρωπαϊκὰς θαλάσσας, ἐνέπνεον εἰς τὴν ψυχὴν τρόπον τοσοῦτω δεινότερον, ὅσῳ ἦτον γνωστόν.

Οἱ δεξιότοιχοι ναῦται ἐπὶ τῶν ἐδωλίων καθήμενοι ἐσιώπων, μετ' ἀγωνίας ἐμβλέποντες πρὸς ἀλλήλους καὶ ἐκ διαλειμάτων παπταίνοντες πρὸς τὸν ἀπίωτον ὀρίζοντα μετὰ πηλμῶδους καρδίας. Ἐσίγων τὰ ἄσματα, αἱ ζῶνται φλυαρία, καὶ ὁσάκις ἠναγκάζοντο νὰ

προφέρωσι λέξιν τινὰ ἐψιθύριζον ὡσανεὶ ἐφοβοῦντο μήπως ταραξῶσι τὴν σεμνοπρεπῆ σιγὴν τῆς φύσεως.

Οἱ μὲν κεκυφῖα τῇ κεφαλῇ ἀνελογίζοντο τὴν γενέτειραν γῆν, τὸν μικρὸν ἐκεῖνον ὄρμον τῆς πολίχνης Πάλου ὃν ἀπῆλπιζοντο νὰ ἐπανίδωσι, τοὺς συγγενεῖς, τοὺς φίλους· ἀνεπόλουν μετ' ὀργῆς τὰς φαντασμαγορίας αἰτίνες εἶχον καθωραΐσειν τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ἀπόπλου των, τὰ χρυσὰ ὄνειρα ὑφ' ὧν γοητευθέντες παρεκινήθησαν ἵνα ἀκολουθήσωσι τυχοδιώκτην, ὅστις τοὺς ὠδήγει εἰς ἀναπόδραστον, φορικῶδη καὶ ἀκλαυστον θάνατον ἐν μέσῳ τῶν κυμάτων τοῦ ὠκεανοῦ. Τότε ἀνυψοῦντες τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ βλέποντες τὸν πρωταίτιον τῶν δυσυχῶν των περιπατοῦντα σύννου ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, τῷ ἐξηκόντιζον κεραυνοβόλα βλέμματα ὀνειδισμού καὶ κατάρρας.

Οἱ δὲ, διὰ τῆς τεθλιμμένης φυσιογνωμίας, διὰ τῶν ἀπονεκρωμένων ὀφθαλμῶν των, διὰ τῆς τοῦ σώματος ἐγκαταλείψεως, ἐδείκνυον τὴν ἀπαθῆ ἀδιαφορίαν τῆς ἀπελπισίας. Ἄλλοι δὲ, θερμουργότεροι ὄντες καὶ ἐνεργητικώτεροι ἐβυσσοδόμευον τὰ μέσα πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ἀπειλούντων αὐτοὺς δυστυχισμάτων, καὶ ἐνησμενίζοντο μᾶλλον εἰς τὰς θραυστέρας καὶ παραβλοῦτέρας ἀποφάσεις.

Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, μὲ τοὺς βραχίονας ἐσταυρωμένους ἐπὶ τοῦ στήθους, περιεπάτει ἀνὴρ τις ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ὁποίου ἐφαίνετο ὅτι ὁ Θεὸς εἶχεν ἐπιγράψειν, «Ἔστο μέγας, πλὴν δυστυχῆς.» Εἰς τὸ βλέμμα του ἐζωγραφεῖτο τὸ ὑψηλὸν φρόνημα μεγάλης ἀνακαλύψεως· ἢ εἰς τὸ μέλλον πεποιθήσεις ὁσάκις ἠτένιζεν αὐτὸ πρὸς τὸν οὐρανόν. Ἄλλ' ὅτε ἐστρέφετο νὰ θεωρήσῃ τοὺς περιστοιχοῦντας αὐτόν, παγετώδης χεὶρ συνέβλησε τὴν καρδίαν του.

Ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ἦτο πτωχὸς· τις ναύτης, ὁ ὁποῖος δίκην ἐπαίτου περιήλθεν εἰς ὄλους τοὺς ἡγεμόνας τῆς Εὐρώπης ἵνα εὕρῃ τινὰ ἐξ αὐτῶν συγκατατιθέμενον ὅπως δωρήσῃ αὐτῷ ὀλόκληρον κόσμον· ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, εἰς ὃν, ὡς ὁ αὐτὸς ἔγραφε τῷ Φερδινάνδῳ καὶ τῇ Ἰσαβέλλῃ, ἐπεδαψιλεύθησαν μεγάλα τιμαὶ «διότι μ' ἐτιλοφορήσατε ὡστε ἐν τῷ μέλλοντι ν' ἀποκαλώμαι δὲν μὲ καθυρίσατε μέγαν Ναύαρχον τοῦ ὠκεανοῦ, Ἀντιβασιλέα καὶ διοικητὴν πασσῶν τῶν νήσων καὶ ἡπείρων, ἃς ἠθέλον ἀνακαλύψειν ἢ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα ἠθέλον ἀνακαλυφθῆν ἐν τῷ ὠκεανῷ», ἀπέπλευσε πρὸ δύο μηνῶν καὶ ἐπέκεινα ἐκ Πάλου, καὶ ὁ παραχωρηθεὶς αὐτῷ στόλος ἵνα μεταβῆ εἰς τὰς Ἰνδίας «ὅπως ἴδῃ τὸν μέγαν Χάν» τὸν ἐν τῇ ἡμετέρῃ διαλέκτῳ μεθερμηνευόμενον βασιλέα τῶν βασιλείων, καὶ εὕρῃ μέσον νὰ τοὺς προσηλυτίσῃ «εἰς τὴν ἀγίαν ἡμῶν Ὀρθοκείαν» συνέκειτο ἐκ τριῶν μικρῶν πλοίων ὑψιπύμων καὶ ὑψιπύρων προεκβαλλόντων τῶν καταστρωμάτων· δύο δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἄνευ γερύρας· τὸ δὲ ὑπὸ τὰς δια-

ταγὰς τοῦ μεγάλου Ναυάρχου πλήρωμα δὲν ὑπερέβαινε τοὺς ἐννενήκοντα ναύτας.

Πρὸ πολλῶν ἡμερῶν ὁπόσαι ἀπατηλαὶ προσδοκίαι, ὅποσα σημεῖα προσεγγιζούσης γῆς ἀνενοῦντο κατὰ πάσαν στιγμὴν, ἀλλὰ πάντοτε εἰς μάτην! τὸ πλήρωμα ἐθορύβει, οἱ τολμηρότεροι προείπουν ἤδη νὰ τὸν ἀναγκάσωσι νὰ παλινστήσῃ, ἢ ἀνθιστάμενον νὰ τὸν ρίψωσι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ νὰ διαδώσωσι ἀκολούθως ὅτι ἀφ' ἐαυτοῦ ἐπνίγη ἢ κραυγὴ γῆ! γῆ! οὐκέτι ἴσχυε νὰ συγκινήσῃ τὰς ψυχὰς των, διότι πολλὰκις αἱ ἐξατμήσεις τοῦ λυκόφωτος ἐξελήφθησαν ἀντ' αὐτῆς· ἢ ἐπιβροῆ του, τὸ ὀφειλόμενον εἰς τὸν βαθμὸν σέβας ἐχαλαρώθησαν· μία ἡμέρα ἔλειπεν εἰς ἐτι, ἀλλὰ πῶς νὰ διαμᾶσῃ τὰ ἐξηγριωμένα ἐκεῖνα πνεύματα, ἐν οἷς δὲν κατώρθωσε νὰ ἐνσταλάξῃ καὶ μέρος τῶν πεποιθήσεών του; λοιπὸν νὰ ἐγκαταλείψῃ ἐπιχείρησιν πρὸ πολλοῦ προμελετηθεῖσαν, ν' ἀπολέσῃ τὸν καρπὸν τοσοῦτων ἀγρυπνιῶν, τοσοῦτων ἰδρώτων, τοσοῦτων μόχθων, τοσαύτης ἐπιμονῆς· λοιπὸν φροῦδα τὰ ἄπειρα πλοῦτη δι' ὧν ἤλπιζε νὰ πλουτίσῃ τὴν δευτέραν τοῦ πατρίδα, καὶ μέρος αὐτῶν νὰ ἐναποταμιεύσῃ ὅπως μισθώσῃ στρατὸν πρὸς κατάκτησιν τοῦ Ἁγίου Τάφου! αὐτὸς δὲν ἠθέλεν εἶσθαι πλέον εἰμὴ ἄγνωστος τυχοδιώκτης, μανιακὸς, ἐξουθενημένος, ἴσως δὲ καὶ ἀξιόποινος.

Θλιβεραὶ μὲν ἦσαν αἱ σκέψεις αὐταὶ αἰτίνες πολυπληθεῖς παρίσταντο εἰς τὸν νοῦν του, ἀλλὰ τὸ θάρρος του δὲν ἐξέλειπεν· ὡς ἂν εἰ ἤκουε μυστηριώδη τινὰ φωνὴν ὑποκώφως ἐνθαρρύνουσαν αὐτὸν ποτὲ δὲν ἀπῆλπισθη διὰ τὸ μέλλον· ὁ κόσμος, ὃν ἠθέλε ν' ἀνακαλύψῃ ἦτον ἐκεῖ· δὲν ἦτον ἀνάγκη εἰμὴ νὰ προσορμισθῇ· ἐὰν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτόν, μήπως δὲν ἠθέλεν εὕρῃ ἄλλους προθύμους νὰ συγκοινωνήσωσι τῶν ἀνακαλύψεών του; Ἐν τούτοις οἱ ἀστέρες ὠχρίων, ζωηρότερον φῶς βαθμηδὸν διεχέετο. Ἰποφωσκούσης τῆς ἡμέρας ἀνεγεννῶντο τὰ σημεῖα καὶ αἱ ἐλπίδες, ἄστυνας ὑστερον ἢ γυῖ ἐξῆρῶν ἠφάνιζον.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶδον ἐπιπολάζοντα ἐπὶ τῶν ὑδάτων πολλὰ χλοερὰ χόρτα, εἷς ἐκείνων ἅτινα φέρονται ἐν τοῖς ποταμοῖς, πράσινον ἰχθύον, τοῦ εἶδους ἐκείνου ὅπερ ἐνοικεῖ ἐν τοῖς σκοπέλοις, μετὰ ταῦτα σχοῖνον, εἶτα κλάδον ἀνθισμένον ἐξ ἀκάνθης, καὶ τελευταῖον ῥάβδον τεχνικῶς ἐξεργασμένην.

Ἡ ῥάβδος ἐκείνη ἦτο τὸ τέμα τοσοῦτων μέθων, ἦτο τὸ πέρας τοῦ πλοῦ, ἦτον ἡ γῆ. Ἡ γῆ! σύμπαν τὸ πλήρωμα τὴν ἡσπέρθη διὰ ζητωκραυγῶν. Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι οἵτινες, πρὸ ὀλίγου ἐξουθενίζον τὸν Κολόμβον καὶ ἤθελον νὰ τὸν βίβωσιν εἰς τὴν θάλασσαν ἐπευφήμου αὐτόν, τοῦ ἐσφιγγόν τὰς χεῖρας καὶ μετὰ σθένους ἡσπάζοντο τὰ ἰμάτιά του.

Προσορμιζόμενοι.

Πόσον ἐβράδυνε νὰ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς τὸν ἀνυπόμονον Κολόμβον! Ἡ ὥραία καὶ ἐμψυχωμένη φυσιογνωμία του ἀντηνάκλα τὴν ἀγαλλίαν τῆς ψυχῆς του· διὰ μὲν ἅπαντας τοὺς συμπλωτῆράς του ἡ ἀνακάλυψις τῆς γῆς οὐδὲν ἄλλο ἐσήμαινε ἢ τὴν σωθεῖσαν ζωὴν, ἢ τὸ τέμα τῶν κακουχιῶν καὶ τὴν ἀρχὴν ἡθονικῆς καὶ πολυταλάντου ὑπάρξεως, ἀνεπλόου χρυσῶν πανταχοῦ προχόμενον, ἄφθονον ἀνιδρωτὶ συναγόμενον, ἀλλὰ διὰ τὸν Κολόμβον ἐσήμαινε τὸν ἐνθουσιασμόν τῆς ἀνακαλύψεως, τὴν δόξαν, τὴν τιμὴν, τὴν θρησκευτικὴν ἀρχὴν, τὸ μεγαλεῖον καὶ τὸ κράτος τῆς Ἰσπανίας.

Πόσαι σκέψεις, πόσαι ἀναμνήσεις! Ἀνεμνήσθη ὅτι ἐν Πορτογαλίᾳ προσήνεγκεν εἰς ἐκείνον τὴν ἡγεμόνα τὴν γιγάντειον ἰδέαν του, καὶ ὅτι ἀποβρέθηκες τῆς προσφορῆς του ἀπερᾶλλον ἀπὸ ἐνός εἰς ἄλλον ἐξεταστὴν ἵνα ἐκθέσῃ εἰς ἀμαθεῖς τὰς θαυμασίας θεωρίας του· εἶτα ἀνεμνήσθη τὰ τεῖχη τοῦ Μοναστηρίου τῆς Ἁγίας Μαρίας τοῦ Ραβίδα, καὶ ἀνεμνήσθη ὅτι κερμηκῶς ἐκ τῆς ὀδοιπορίας, διψῶν, ἡμίφλεκτος ὑπὸ τῶν καυστικῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, ἐκαθέζετο ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ ζητῶν ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ τεμάχιον ἄρτου καὶ ποτήριον ὕ-

δατος διὰ τὸν υἱόν του· καὶ ὅτι ὅπου δὲν ἐζήτησε εἰμὴ παρανομίαν καὶ ἀναψυχὴν εὖρε φίλον τὸν Ἱερέα Ἰωάννην Περὲ ἐκ Μαρηνίας ἡγούμενον τοῦ Μοναστηρίου, ἐντυχόντα τῷ ζῆνῳ ἐκείνῳ, οὐτινος οἱ τρόποι, ἡ συμπεριφορὰ, τὸ σχῆμα, ἀπλόντα πρὸς τὴν παρουσίαν του ἐλασινὴν κατάστασιν, τῷ ἐνέπνευσαν περιέργειαν καὶ σθένος. Εἰς τὰς ταχίας ἐκείνας ἀναμνήσεις θλίψων καὶ ταπεινώσεων μετὰ τῆς σθραγγῆς καὶ εὐπροσηγέου φυσιογνωμίας τοῦ ἡγουμένου συνεζυγούντο εἰς τὸν νοῦν τοῦ Κολόμβου αἱ ἀναμνήσεις τῶν ὀλίγων ἠδονῶν ἃς εἶχεν ἀπολαύσειν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐν ᾧ ἄφ' ἐνός μὲν καταδικαζόμενος ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐλαυνόμενος ὑπὸ μιᾶς ἀμετατρέπτου, ἰσχυρᾶς καὶ σταθερᾶς ἰδέας ἣτις τῷ ἐλεγεν, ἔλιπες! ἐπορεύετο ἐπειτῶν ἡγεμόνα ὅστις νὰ θελήσῃ νὰ ἀποδειχθῇ ὁλον κόσμον. Μετὰ τῆς εἰκόνης τοῦ ἡγουμένου παρίστατο ἐν τῇ μνήμῃ του καὶ ἡ τῆς Ἰσαβέλλας, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ μεταγενέστεροι θὰ εὐγνωμονῶσι διὰ τὴν ἐπιδαψιλευθεῖσαν τῷ γενουνησίῳ ναύτῃ προστασίαν τῆς.

Ἐπειτα ἐμειδία ἀναλογιζόμενος ἐκείνους ἐνώπιον τῶν ὁποίων εἶχεν ἀναγκασθῆ νὰ ἐμρυνισθῆ ἵνα ἐπιβεβαιώσῃ δι' ἀποδείξεων τὴν γνώμην του· ἀλλ' ἐπὶ πασῶν τούτων τῶν σκέψεων, ἐν μέσῳ τῶν ἰδεῶν τούτων αἰτινες ὀρυμητικῶς διεδέρχοντο ἀλλήλας, συνιθούοντο, μετεβάλλοντο, εἰς μόνος στοχασμὸς ἐπεκράτει, μία ἰδέα ἣτις ἦτο τὸ συμπέρασμα ἅπασων τῶν ἄλλων, ἣτις τὰς ἐδέσποζε καὶ τὰς συνεκεφαλαίου ἐν ἐκυτῇ. Ἐνίκησα! ἔστω οἰκδῆποτε ἡ γῆ ἢ ἡ νύξ μοι ἀπκροφύει νὰ κατοπτρεύσω, αὐτῇ εἶναι ἐκεῖ ἢ ἐκ τῶν ὀσῶν ἀναπεμπομένη εὐωδία ἣτις πληροὶ τὴν ἀτμοσφαιραν μοι ὑποδεικνύει ὅτι αὐτῇ μέλλει νὰ ἦναι καρποφόρος. Εἶη ὁ ποθητὸς Κίπατος! ἢ εἶη μία τῶν πολυπληθῶν νήσων αἰτινες περικυκλοῦσι τὸν Κατάν.

Ἡγγικεν ἡ ἡμέρα τέλος πάντων! ἡ νῆσος ἦν εἶχον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν των ὁμοιάζεν ἀγθροῦ κήφῳ μετέχοντι τῆς

σφριγώσης ἐκδλαστήσεως τῶν τροπικῶν τῆδε κἀκεῖτε μεταξὺ τῶν χλοερῶν δένδρων ὑφούοντο σπῆλαι καπνοῦ, τεκμήριον ὅτι ἡ γῆ ἐκείνη κατοικεῖτο τὰ πλοίαρια ἐπροχώρουν πλησίοντα· πλησίασαντες ἐγγύτερον εἰς τὴν ζιρᾶν, ἠδυνήθησαν νὰ διακρίνωσι τοὺς αὐτόχθονας γυμνοὺς τρέχοντας μετὰ θάμβους καὶ ἐκπλήξεως εἰς τὸ τεράστιον τοῦτο θέαμα τὸ πρόσωπὸν των ἦτο χαλκόχρουν, αἱ τρίχες των βραχεῖαι οὐχὶ δὲ καὶ οὐλαί, τὸ μέτωπον ὑψηλόν, ἀνάλογα τὰ μέλη των, οἱ ὀφθαλμοὶ των ὠραιότατοι καὶ τὸ σῶμα ἐξωγραφημένον διὰ ποικίλων χρωμάτων.

Ἡ νῆσος ἐκείνη τοῦ Νέου Κόσμου, ἦν πρώτην ἀνεκάλυψαν καὶ εἰς ἦν προσωρισθήσαν οἱ Ἴσπανοί, παρὰ τῶν αὐτοχθόνων ἐκαλεῖτο Γουαναχάμη, ὁ Κολόμβος τὴν ὀνόμασε Ἁγιον Σωτήρα, μεταγενεστέρας δὲ οἱ Ἄγγλοι Νῆσον τοῦ Αἰλιόρου, καὶ εἶναι μία τῶν Λουκαίων νήσων καὶ τῆς Βαχάμης, αἰτινες, ἐπεκτεινόμεναι ἐκ τῆς Φλωρίδος μέχρι τῆς Ἰσπανικῆς, καλύπτουσι τὴν ἀρκτικὴν πλευρὰν τῆς Κούβας.

ΡΙπτονται εἰς τὴν θάλασσαν τὰ ἀκάτια, ὀπλιζονται, ἐπιβιβάζεται εἰς αὐτὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ πληρώματος ὅπερ δὲν ἀναγκαῖο διὰ τὴν φρούρησιν τῶν πλοιαρίων, ὁ Κολόμβος, ἐνδεδυμένος μεγαλοπερετῇ ἐρυθρῶν ἐνδυμα καὶ ἔχων διὰ χειρὸς τὴν βασιλικὴν σημαίαν, ἐπεβιβάσθη εἰς τὸ ἀκάτιον τῆς Ναυαρχίδος, ὁ Μαρτίνο, Ἀλόνσιος Πινσὸν καὶ Βικέντιος Ἴανες ὁ ἀδελφός του κατέβησαν ἐνταυτῷ εἰς τὰς λίμβους των. —Καὶ αὐτοὶ δὲ ἔφερον σημαίαν, σύμβολον ἔχουσαν σταυρὸν γλαυκόχρουν κεκοσμημένον διὰ τῶν ἀρχικῶν τῶν ὀνομμάτων τοῦ Φερδινάνδου καὶ τῆς Ἰσαβέλλας, ἐπὶ τούτων δὲ τὸ βασιλικὸν στέμμα.

Οἱ κωπηλάται κλίνουσιν ἐπὶ τῶν κωπῶν καὶ μὲ ταχίαν κωπηλασίαν ἐλαύνουσιν ἐπὶ τὰ πρόσω, —πλησιάζουν, ἐγγίζου τὴν παραλίαν. —Πρῶτος ἐξορμᾷ ὁ Κολόμβος, καὶ γονυπετήσας, ἀσπάζεται τὴν γῆν, καὶ δράξας τὴν σημαίαν, τὴν πηγνύει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, λαμβά-

νων κατοχὴν τῆς νήσου ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰσπανικοῦ στέμματος.

Ὡ! εἴαν τις προέλεγε κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν τῷ Κολόμβῳ, ὅτι αἱ ὑπ' αὐτοῦ ἀνακαλυφθεῖσαι χῶραι ἐμελλον νὰ λάθωσι τὴν ἐπωνυμίαν των παρ' ἄλλου τινός! ὅτι ἀντὶ τιμῶν, ἀνταμοιβῶν, ἡσυχίας ἐμελλε νὰ ὑποστῇ καταδιωγμοὺς καὶ ἀλύσεις, ὅτι αἱ κατακραυγαὶ τοῦ λαοῦ, αἱ βράδιουρηταὶ τῶν αὐλικῶν, ὁ φθόνος τῶν μοχθηρῶν, ἡ ἀγνωμοσύνη τοῦ Φερδινάνδου, ἐμελλον νὰ δηλητιποιάσωσι πᾶσαν ἡμέραν, πᾶσαν ὥραν τῆς ζωῆς του, βεβαίως δὲν ἤθελε πιστεῦσῃ τοὺς λόγους του· ἀλλ' εἴαν τις τῷ προέλεγε πόσα δάκρυα, πόσον αἶμα, πόσαι θλίψεις, πόσα κακουργήματα ἐμελλον νὰ κατασπαράξωσι τὴν γῆν ἣν ἀνεκάλυπτεν, ὅτι οἱ σύντροφοὶ του, οἵτινες ἐφαίνοντο εἰς τοὺς αὐτόχθονας ὅτι κατῆλθον οὐρανόθεν, ἐμελλον νὰ ἐπενέγκωσιν αὐτοῖς τὴν ἀτιμίαν, τὰς καταθλίψεις, τὸν θάνατον, ὅτι ἡ γῆ ἦν ἐθλεπεν ἰδίῳς ὀφθαλμοῖς ὠραίαν καὶ γελόεσσαν ἐμελλε νὰ μετατραπῇ εἰς θέατρον ἐρημώσεως καὶ καταστροφῆς, ὅ βεβαίως ἤθελε προτιμήσειν νὰ καταδύσῃ ἐν τοῖς κύμασι τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ τὸ ὄνομα του καὶ τὴν ἀνακάλυψίν του.

(Ἔπεται συνέχεια.)

Ἁλέξανδρος Ι. Τοπάλης

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΦΙΛΗΤΑ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΜΑΘΟΥΣ,

ΥΠΟ Π. ΧΙΩΤΟΥ.

(Ὅρα φυλλάδιον προηγούμενον.)

Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ὁ Λόρδος Φριδερίκος Νῶρθ κόμης Γιλφῶρδ, Ἄγγλος μὲν τὸ γένος, ἐνθουσιώδης δὲ εἰς τὴν ἀνάπλασιν τῆς Νέας Ἑλλάδος, πρὸ χρόνων διενοεῖτο νὰ ἐναύσῃ λυχνίαν διαχέουσαν φωτισμὸν ἐπιστημῶν καὶ φιλολογίας εἰς τὸ ἀρχαῖον ἔδαφος αὐτῆς.

Αἱ Ἴόνιοι νῆσοι, τεθεσάκι ὑπὸ τὴν προ-
 ρασίαν τῶν Ἀγγλῶν ὁμογενῶν, εὐώδου τὸν
 εὐεργατικὸν αὐτοῦ σκοπόν. Ἐν αὐταῖς περὶ
 τῶν 1800, ὅτε περιφερόμενος εἰς τὴν
 Ἑλλάδα ἐπεσεπρόβλεπε τὰς ἀρχαιότητας,
 συνεσετιζέτο μετὰ τῶν γραμματισμέ-
 νων καὶ ἐπιφανεστέρων Ἑπτανήσιων. Τὰ
 συστηθέντα ὑπὸ τῆς Ἑπτανήσου Πολι-
 τείας τῷ 1803 κοινὰ σχολεῖα καὶ
 γυμνάσιον, καὶ ἡ ἐταιρία τῆς Ἰονίου Ἀ-
 καδημίας ἥς οἱ φιλομαθεῖς ἐταίροι ἐ-
 φείλκυον τὴν συμμεθεῖν καὶ πολλῶν
 σοφῶν τῆς Γαλλίας, Ἰταλίας καὶ Ἀγ-
 γλίας, ἀνεμορφώθησαν ἐπὶ τὸ βελτιον
 ἐπὶ τῆς ἀγγλικῆς κατοχῆς. Τὸ Ἴόνιον
 Σύνταγμα τῶν 1817 διώριζεν ἔθνικόν
 Πανεπιστήμιον ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀκαδημία·
 οὕτως ἤθελεν εὐδοκιμήσασιν τὰ σχέδια
 τοῦ Λόρδου Γιλφῶρδ ὅπως συστήσῃ τὸ
 πρὸ πολλοῦ μελετώμενον ἔθνικόν Κα-
 τάστημα. Ἐνταῦθα ἡ ἑλληνικὴ Νεολαία
 ἐδύνάτο νὰ σπουδάζῃ μὲ ὀλιγώτερα ἐ-
 ζοδα καὶ νὰ ἀκροάζεται ἐπιστήμας καὶ
 φιλολογίαν, διδασκομένη εἰς τὴν πύ-
 ρον γλῶσσαν καὶ ὑπὸ ὁμογενῶν κα-
 τηγητῶν. Ἐπὶ τούτῳ ὁ Ἄγγλος φιλέλ-
 λην διέθετε τὸ ἐκ τῆς πλουσίας κλη-
 ρονομίας τοῦ ἀδελφοῦ του ἐτήσιον εἰ-
 σόδημα 11,000 λιρῶν στερελινῶν ἐπὶ
 διατροφή Ἑλλήνων φιλοσπουδῶν ὅς ἐ-
 πεμπεν εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Εὐρώ-
 πης. Ὅσοις δὲ τῶν διδασκάλων ἀπήντα
 ἐν τοῖς σχολείοις, ὧν ἡ ἰκανότης καὶ
 ὁ ζήλος εἰς ἐκπαιδεύσασιν ἀρκούντως εἴ-
 χον ἐπιδοκιμασθή, παρελάμβανε καὶ κα-
 θέσταν εἰς τι Πανεπιστήμιον, ὅπως τελειο-
 ποιηθῶσιν εἰς εἶδος τι φιλολογίας ἢ ἐπι-
 στήμας, καὶ χρονομεύσασιν ὡς καθηγεταὶ
 ἐν τῷ μελετωμένῳ Καθιδρύματι. Ἡ φήμη
 Φιλητᾶ καὶ Ἀσωπιῶ ἐξειδησθέντων ἐν ἰ-
 κανότητι διδασκαλίας ἐφθασεν εἰς τὰς
 ἀκοὰς τοῦ Λόρδου Γιλφῶρδ, καὶ μετὰ
 τῶν ἄλλων τροφίμων συγκατελέχθησαν
 καὶ οὗτοι. Ὁ μὲν Ἀσωπιῶς ἀδρᾶ μι-
 σθοδοσίᾳ τοῦ Λόρδου Γιλφῶρδ περιεβίβ-
 ητο ἐν Γοτίγγη, καὶ προεξήκειτο εἰς
 καθηγεσίαν ἑλληνικῆς φιλολογίας, ἣν ἐ-
 προπε νὰ μετέλθῃ ἐν τῷ Πανεπιστη-
 μίῳ Κερκύρας. Ὁ δὲ Φιλητᾶς παρη-
 κολούθησεν αὐτὸν εἰς Ἀγγλίαν, πραιτι-
 σας τὴν ἐν Τεργέστη διδασκαλικὴν ἐ-
 δραν. Φίλοι δὲ ἀχώριστοι οἱ συμμαθη-
 τεύσαντες οὗτοι ἐχάρησαν εὐθὺς ἅμα εἴ-
 δον τὰς περὶ ἑαυτῶν φιλελληνικὰς προ-
 θέσεις τοῦ Λόρδου. Ἐπὶ τούτῳ μάλλον
 ἐφιλοτιμήθησαν εἰς μελέτας, καὶ ἡ ἀκ-
 ληλογραφία μετέδιδε τὰς ἐκ τῶν φιλο-
 ποιῶν καὶ τῆς ἀνορίας παρὰ σοφοῖς
 καθηγεταῖς ἐπικαρπώσεις. Ὁ Ἀσωπιῶς
 καὶ διὰ τοῦ «Λογίου Ἑρμοῦ» καὶ κατ' ἰ-
 δίαν ἔγραφε πρὸς τὸν Φιλητᾶν ἐκ Λει-
 ψίας, καὶ ἐκοινοποιεῖ νοσηρᾶ συγγράμ-
 ματα καὶ νέας φιλολογικὰς ἰδέας καὶ ἐρ-
 γασίας περὶ τοῦ Ὀμηρικοῦ Σπητήματος.
 Ὁ δὲ ἀνταπεκρίντο αὐτῷ ἀναφερόμενος
 εἰς τὰς φιλολογικὰς διατριβὰς, τὰς ὁ-
 ποιὰς τὰ πολυμαθέστατα ἐκεῖνα τέκνα
 τῆς Βρετανίας ἐδιδασκίουον ἐν τῇ σο-
 φῇ Ἐπιθεωρήσει τοῦ Ἑδιμβούργου καὶ
 ἄλλοις ἀρχαιολογικοῖς πονήμασι. Διεμνη-
 μόνους καὶ τὰς ἀρχαιομαθεῖς ἐρεῖνας καὶ
 πονήματα ὅσα ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐταιρία
 τῶν ἐπὶ ἀρχαιότητι Εὐσεστῶν Dilettanti
 ἔχουσα τότε ἐπὶ κεφαλῆς τὸν
 κόμητα Ἀθερδίνον ἐποιεῖτο, ἀνακαλύ-
 πτουσα λαΐψανα τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ
 καὶ κλασσικῆς παιδείας. Πρὸ χρόνων πολ-
 λῶν κατερίστη ἡ ἐταιρία αὕτη ἐκ τῶν
 ἐπιφανεστῶν ἀνδρῶν τῆς Ἀγγλίας. Ἀ-
 δρᾶ κεφάλαια κατεβλήθησαν ὑπ' αὐτῶν
 διὰ περιηγήσεις εἰδητῶν εἰς Ἑλλάδα,
 Ἴταλίαν, Συρίαν, Περσίαν καὶ Αἴθουτον,
 ὅπως ἐπιτοπίως ἀνασκαφῶσιν, ἐρευνῆθῶ-
 σιν, καταμετρηθῶσιν καὶ ἰχνολογηθῶσιν
 ἀρχαιότητες, καὶ δημοσιεύωνται πλού-
 σια καὶ περιφανῆ συγγράμματα περὶ
 τούτων. Πρὸς τὴν ἐταιρίαν αὐτὴν χρεω-
 στούνται αἱ ἐρευναὶ καὶ αἱ δημοσιεύσεις
 τῶν πονημάτων Σπῶνκ καὶ Οὐέλερ
 1683, τοῦ Σάινδλερ 1774, Γέλ (Gell
 W.) 1810, Οὐάλπουλ 1817, Ὀλλανδ
 1811 καὶ ἄλλων ἐπιφανῶν, καὶ μάλι-
 στα τὸ περὶ Ἀρχιτεκτονικῆς Ἀθηνῶν (an
 investigation of the principles of A-
 thenian Architectonic published by
 the soecyeti of Dilettanti) διὰ τὴν δημο-
 σίευσιν τοῦ ὁποίου ἡ ἐταιρία ἐδαπάνησε
 3,000 λίτρας στερελίνας.

Μετὰ τῆς ἐταιρίας αὐτῆς συνεσετί-
 στη καὶ ὁ ἀρχαιομαθῆς Φιλητᾶς κατὰ

τὴν ἐδεκάμηνον διατριβὴν του ἐν Ἀγ-
 γλίᾳ. Οἰκειώθη πρὸς πολλοὺς τῶν συν-
 εταιρῶν λαλῶν καὶ γράφων ἐπιτηδείως
 τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν ἣν ἐσπούδασεν
 ἐν Νεαπόλει. Τὴν δὲ χρῆσιν αὐτοῦ καὶ
 φιλοποσίαν πρὸς τὰς ἀρχαιομαθεῖς ἐ-
 ρεῖνας ἐκεῖνων ἐπρόσφερον ὡς Ἕλληνας δό-
 κιμος τῆς προγονικῆς διλέκτου. Ταύ-
 ταν δὲ τοσοῦτον περιποιούτο οἱ φι-
 λέλληνοι τῆς Ἀγγλίας, ὥστε ὁ μακα-
 ρίτης Πόρσον, εἰς τῶν διαδοθέντων ἐλ-
 ληνιστῶν τῆς Μ. Βρετανίας, καὶ ἀγω-
 νοθέτημα διέταξε διὰ διαθήκης πρὸς ὄν-
 τινα μεταφράση τεμάχια ἐκ τῶν κλασ-
 σικῶν τῆς Ἀγγλίας ποιητῶν κατὰ ζι-
 χουργίαν καὶ γλῶσσαν Ομήρου, Πινδάρου,
 ἡ Αἰσχύλου. Καὶ διὰ ταῦτα συνω-
 μίλει μὲ τοὺς ἐν Λονδίῳ ἐπιφανεστέ-
 ρους τῶν ἀρχαιομαθῶν καὶ ἑλληνιστῶν.
 Οἱ ἀρχαιολόγοι Ἀἴκ καὶ Δοδουήλος συν-
 διελέγοντο μετ' αὐτοῦ καὶ ἐκοινοῦσιν
 τὰς τοπογραφικὰς καὶ ἀρχαιολογικὰς ἐ-
 ρεῖνας των, ἐπανελθόντες τότε εἰς Ἀγ-
 γλίαν ἐκ περιηγήσεως εἰς Ἑλλάδα, Ἰτα-
 λίαν καὶ Μικρὰν Ἀσίαν. Τὰ συγγράμ-
 ματα αὐτῶν, καὶ ἐξαιρέτως τοῦ Δο-
 δουήλου τὴν κλασσικὴν καὶ τοπογρα-
 φικὴν περιουσίαν ἐν Ἑλλάδι (the classical
 and topographical tour through
 Greece), πολλὰκις ἀνέφερον εἰς τὰς πε-
 ρισπουδίστους διατριβὰς περὶ ἐπιγρα-
 φῶν, καὶ εἰς τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν ἐ-
 πιστηρίζει τὰς γνωματεύσεις περὶ ἀμ-
 φιλογουμένων. Ὁ Λόρδος Σπίντσερ, οὗ
 ἡ βιβλιοθήκη διὰ συλλογὰς ἐκδόσεων
 κλασσικῶν συγγραφῶν ἑκτιμάται πολὺ
 παρὰ τῶν βιβλιοφίλων, ἠνέφεξε τὴν συλ-
 λογὴν του. Καὶ ὁ Φιλητᾶς ἐφιλοπόνησε
 κατάλογον ἐκτενῆ τῶν ἐκδοθέντων καὶ
 ἀνεκδότων εἰσέτι ἑλληνικῶν συγγραμ-
 μάτων. Ἐν Ὁξφόρδ (Ὁξονίῳ) τοιαῦται
 φιλοποσίαι του ἔτυγον ἀκριβεστεράς ἐν-
 σελείας. Ἡ βιβλιοθήκη Βοδλεϊανῆ, μίᾳ
 τῶν πλουσιωτάτων τῆς Εὐρώπης καὶ ἡ
 δευτέρα τοῦ Βρετανικοῦ Βασιλείου διὰ
 τὴν μεγάλην συλλογὴν χειρογράφων ἐλ-
 ληνικῶν, λατινικῶν, σαρματικῶν, ἀ-
 ραβικῶν καὶ περσικῶν, καὶ ἡ ἐτέρα Ἐδ-
 κλίντ παρειχον εὐπείρας πρὸς τὸν βι-
 βλιακὸν Ἕλληνα. Ἐνταῦθα ἐπὶ πολλοῦς

μῆνας προσερχόμενος ἐπικύχλειτο, ἐξι-
 χνιζῶν τὸν καταλειφθέντα πλούτον τῆς
 διανοίας τῶν προγόνων, καὶ θεωρῶν τὰς
 ἐπ' αὐτοῦ ἐργασίας τῶν ἑλληνιστῶν τῆς
 Εὐρώπης. Κατὰ τὰς ἐρεῖνας ταύτας ἐ-
 σημειώσεν ὅτι βιβλίον ἢ σύγγραμμα συ-
 νέταξαν οἱ ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων σο-
 φῶν, ἀποπειρώμενοι ἐκλάξευσιν τῆς δικ-
 νοίας τοῦ δουλωθέντος Ἕλληνοῦ πρὸς ὑ-
 ποστέρισιν θεοσευτικῆς ἑρεθοδοξίας καὶ
 ἑλληνισμοῦ. Αἱ σημειώσεις αὗται ἐχρη-
 σίευσαν εἰς λύσιν τῶν ἀμφιλογουμένων
 περὶ Κουαρτάνου, Ρουσιάνου, τοῦ Ἰθ-
 σαυροῦ Δαμασκηνοῦ τοῦ Στουδίτου, Κου-
 νάδου καὶ ἄλλων τινῶν λογίων Ἑλλή-
 νων συγγραφῶν μετὰ τὴν ἄλωσην
 Κωνσταντινουπόλεως. Ἄλλ' ὅποια αἱ ἀρ-
 χαιολογικὰ αὐτοῦ πρακτικῆς ἐν τῷ
 Ἀσολεϊκῷ Μουσείῳ τοῦ Ὁξφόρδ, εἰς
 τοῦ ὁποίου τὴν αἴθουσαν κείνται τὰ
 μαρμαρα τῶν Ἀρουάνδελ ἢ τὸ κοινῶς λε-
 γόμενον Χρονικὸν τῆς Πάρου; Τὰ χρο-
 νικά ταῦτα, ὧν ἡ σύνταξις ἀνάγεται τῷ
 ἀ. ἔτει τῆς ΡΙΘ'. Ὀλυμπιάδος 264
 Π. Χ. ἀνακαλυθέντα ἐν Πάρῳ ὑπὸ τοῦ
 Γουλιέλμου Πέττου, περιδεύονται τὴν Ἑλ-
 λάδα τῷ 1627 διαπάνη τοῦ Λόρδου
 Ἀρουάνδελ, προσεκάλεσαν πολλὰκις τὴν
 προσοχὴν χρονολόγων καὶ ιστορικῶν. Αὐ-
 τὰ, σημειούντα τὰς ἐποχὰς τῶν πρω-
 τίστων συμβεθετικῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ
 κυρίως τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ
 Κέκροπος μέχρι τῆς ἀρχοντείας τοῦ Ἀ-
 στύλακτος ἐν Πάρῳ καὶ τοῦ Διογνή-
 του ἐν Ἀθήναις, προσεβλήθησαν ἐπ' ἀ-
 νακριθείᾳ ὑπὸ Ἐβερτων. Ἄγγλοι φιλο-
 λόγοι οἷος ὁ Ἑβλετς, ὁ Γερμανὸς Οὐά-
 γνις, ὁ Γάλλος Γιβέρτος καὶ ἄλλοι ἀ-
 νεσεκύασαν δι' ἀξιολόγων διατριβῶν τοὺς
 λόγους τοῦ προσβαλόντος (α), ὁ δὲ δι-
 δασκαλος Φιλητᾶς διασαφῆσεις ἐπέφε-
 ρεν ἐπὶ τῆς ἀναγνώσεως καὶ γραφῆς τῶν
 δυσαναγνώστων λέξεων. Τὸ εὐστοχον ἐ-
 πεδοκιμάσθη παρὰ τοῦ Λόρδου Γιλφῶρδ

(α) ὄρη John Hewlets Vindication of the
 authenticity of the Parian Chronicle, Lond
 1783. Wagner Die Parische Chronik griechi-
 sch.—Prideaux observation sur la Cronique
 de Paros ἐν ὑπομνήμασι τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐ-
 πιγραφῶν Τόμος ΧΧΙ 111 σελ. 61.

καί Ἀβερδίνου, καὶ διαρθώσεις ἐγένοντο εἰς νέας ἐκδόσεις αὐτῆς καὶ τῆς ἄλλης ἐπιγραφῆς τοῦ Σιγείου. Διατρέξας δὲ καὶ εἰς ἄλλας πόλεις φιλογραμμάτων τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἐξαιρέτως εἰς Γρήνουϊστο καὶ Κάμברισ, ἐπανήλθεν εἰς Λονδίνον. Ἐνταῦθα ἐσύναξεν εἰς τὸ σχολεῖον Τσιαρτερούς (Charterhouse), ὅπου ἐδιδάσκοντο τότε τὰ ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ κατὰ τὴν ἀλληλοδιδασκατικὴν μέθοδον, καὶ παρετήρει τὴν εὐκολίαν τῆς διδασκαλίας διὰ τοιαύτης μεθόδου. Συχετισθεὶς δὲ μὲ τὸν διευθυντὴν τοῦ σχολείου δόκτορα Ρούσελ, τὸ πολὺγλωσσον ἐκεῖνο θαύμα, ἀπῆλυσεν ὄχι ὀλίγον τῆς καλοκάγαθίας του καὶ φιλοφρονῆσαι. Πρῶτος δὲ καθυπέβαλε τῷ κόμητι Γιλφώρδ ὅτι διὰ τῆς ἀλληλοδιδασκατικῆς μεθόδου ἐδύνατο νὰ εὐκολυνθῇ ἡ παράδοσις τῶν ἑλληνικῶν εἰς τὰ σχολεῖα τοῦ Ιονίου. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ὁ διορισθεὶς ἔφορος τῶν ἀλληλοδιδασκατικῶν Α. Πολίτης ἐπετρέπη νὰ συντάξῃ πίνακας τοῦ τυπικοῦ τῆς ἑλληνικῆς γραμματικῆς καὶ ἐφαρμόσῃ τὴν διδασκαλίαν κατὰ τὴν ὁγδοὴν ταξιν τῶν ἀλληλοδιδασκατικῶν σχολείων.

Ἐξ Ἀγγλίας ἀναχωρήσας ὁ Φιλητᾶς μετέβη εἰς Γαλίαν καὶ ἐπεσκέπτετο τοὺς Παρισίους. Ἐνταῦθα ἐγνώρισεν τὸν ἀντιφερόμενον τοῦ Κοραῆ εἰς τὸ περίγλωσσης ζήτημα Κοδρικᾶν. Ἡ ἐκδοθεῖσα παρ' αὐτοῦ μελέτη τῆς κοινῆς διαλέκτου εἶχεν ἐρεθίσῃ πολλοὺς τῶν λογίων, καὶ μάλιστα τοὺς Κοραϊστάς, οἵτινες διὰ τοῦ «Λογίου Ἐρμού» ἐδημοσίευσαν ἀπάντησιν εἰς τὰ γραφέντα κατὰ τοῦ σοφοῦ Κοραῆ. Ὁ Φιλητᾶς ἐκαινοποίησε τῷ Κοδρικᾶ τούτους ἀνερευνήτους ἕως τότε κώδικας οὓς εἶχεν ἀντιγράψῃ ἐκ τῆς Βοδλειανῆς, καὶ ἐπεδείκνυε μετὰ τῶν κειμηλίων τῆς νεοελληνικῆς ποιήσεως, τῶν σωζομένων ἐν τῇ Βασιλικῇ Βιβλιοθήκῃ τῶν Παρισίων, τὸ κῆρυξ τῶν λόγων τοῦ Κοραῆ. Εἰς τὰς γλωσσολογικὰς παρατηρήσεις τοῦ Φιλητᾶ ὁ μακαρίτης Κοραῆς εὐχεστῆθη τοσούτον, ὥστε ἐπήνει αὐτὸν πρὸς πολλοὺς τῶν ἐν Παρισίαις ἑλληνιστῶν. Γράφων δὲ τὰς 3 Ἰανουαρίου 1821 πρὸς τὸν ἐν Λονδίνῳ ἔμπορον μὲν, ἀλλὰ φιλόμουσον Κοντόσταυλον, ἔλεγε—

«Πρῶτον εἰς σὲ γράφω τὸ νέον τούτο ἔπος. Ἐξε λοιπὸν καὶ πρῶτος τὰς εὐχὰς μου, εὐχὰς ὁμοίας τῶν ὀπίωιν ἔδωκεν ὁ Ἰσαάκ πρὸς τὸν Ἰακώβ, ἂν καὶ δὲν εἴμεθα οὔτε σὺ Ἰακώβ, οὔτε ἐγὼ Ἰσαάκ. Δῶν σοι ὁ Θεὸς ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς, καὶ πλῆθος οἴτου καὶ οἴνου. Αἱ εὐχὴς καί, βλέπεις, εἶναι πλούσιαι ὅθεν μὴ εὐχονῆσαι νὰ μεταδώσῃς ἀπ' αὐτάς κατ' εἰς τοὺς φίλους Φραγκιάδην καὶ Ι. Μαυρογορδάτον καὶ τοὺς λυτικούς συμπατριώτας. Εὐτυχεῖτε ὅλοι! ἐπειδὴ κρινῶ τὴν εὐτυχίαν σας εὐτυχίαν τῆς πατρίδος. Ἐλάσα τὴν ὁποίαν μὲ ἔστειλες ἐπιστολήν διὰ τοῦ χρηστοῦ Βογορίδου. Ἰσαύτως μ' ἔφερε καὶ ὁ Φιλητᾶς τὸ ζητηθέν βιβλίον περὶ τοῦ ὁποίου σὲ εὐχαριστῶ, προσμένων καὶ τὴν φανέρωσιν τῆς τιμῆς του διὰ νὰ τὴν περάσω εἰς τὸ ἔχειν τοῦ μεταξύ μας λ[ίσμου].»

Διατρέψας δὲ ἐνταῦθα ἐπὶ πολλοὺς μῆνας καὶ σταναστραφεῖς τὸν ἐν Παρισίαις φιλοσοφούντα τότε Νικόλον ὃς ἐγένετο καθηγητῆς τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ Ἰονίῳ Πανεπιστημίῳ, ἀνεχώρησε μετ' αὐτοῦ εἰς Ἰταλίαν, ὅπου ὁ Ἀδόρδος Γιλφώρδ περιέμενε αὐτὸν μετὰ τῶν λοιπῶν καθηγητῶν, οὓς συνῆρθε διὰ τὸ μελετώμενον αὐτοῦ Πανεπιστήμιον.

Ἡ εἰς Ἰταλίαν ἐπάνοδος τοῦ Φιλητᾶ δὲν ἐγένετο ἄγονο παρατηρήσεων σπουδαίων καὶ ἐπωφελῶν γνώσεων. Ἐν Τορίνῳ τοῦ Πεδεμοντίου ἐγνώρισεν τὸν Πείρωνα περίφημον διὰ τὴν ἰταλικὴν μετάρρῳιν, μετ' ἀρχαιομαθῶν σημειώσεων καὶ ἐρμηνειῶν, τοῦ Θουκυδίδου. Ὁ καθηγητῆς Τσιάμπης ἐφιλοδώρησεν αὐτῷ τὴν μετάφρασιν τοῦ Πουσανίου καὶ ἐκαινοποίησεν τὰς ἀρχαιομαθεῖς γνώσεις του. Τὰς παρατηρήσεις τοῦ Τσιάμπη εἰς τὰ ἐπιτοπίως ἀναφερόμενα ἱερά καὶ ἔθνη ἑλλήνων ὑπὸ Πουσανίου, ὁ Φιλητᾶς μνημονεύει εἰς τὰς σπουδαίας διατριβὰς του. Ἐν Μιλάνῳ ἢ Ἀμβροσιανῇ Βιβλιοθήκῃ, ἐν Φλωρεντίᾳ ἢ Λαυρεντιανῇ, ἐν Βενετίᾳ ἢ Μαρκίανῃ, ἐπέσπερον ἑλληνικοὺς κώδικας εἰς τὸ φιλόσπουδον τοῦ Φιλητᾶ. Ἐνταῦθα ἤρουνῃσε τοὺς Νανανοὺς κώδικας καὶ ἀνεῖρε τὰ ἀναφερόμενα περὶ γλώσ-

σης ὑπὸ τοῦ Παχωμίου Ρουσάνου λογίου Ζακυνθίου, ἃ ἐξέδοτο ἐν Παρίστοις. Ἄλλ' ἢ εἰς Ρώμην μετάβασις αὐτοῦ ἄφθονον τὴν χορηγίαν παρέσχεν εἰς κόρμειν σπουδῆς περὶ τὴν ἀρχαίαν καλλιτεχνίαν καὶ φιλολογίαν. Τὸ Ἴλιον Κλεμεντίνον καὶ Καπετωλίον Μουσεῖον, ἢ Βατικανὴ Βιβλιοθήκη, τὰ λεύκανα τῶν λαμπρῶν οἰκοδομῶν τῆς κοσμοκράτορος πόλεως, αἱ πλούσιαι καὶ ἐξοχοὶ εἰκονοθηκαὶ προσκαλοῦντο καθ' ἡμέραν τὴν περιέρχουσαν καὶ ἀπποσώλικαν ὅλην τὴν τρίμηνον διατριβὴν τοῦ Ἑλλήνος διδασκάλου. Τὰ συγγράμματα τοῦ Βιγγελμάνου, ἐκεῖνα τοῦ Ἐνίου Κουερίνου Βισκόντου ἐδήλουν τὰς ἐπιπέσεις αὐτοῦ εἰς διακρίσεις τῆς μεγάλης ἀναπτύξεως τῆς τέχνης, ἣν ἔλαβε παρ' Ἑλλήσι καὶ Ρωμαῖσι, κατὰ τὰς δύο διαφόρους χρυσῆς ἐποχὰς Περικλέους καὶ Μαικίηνα, καὶ τῆς ἐπὶ τῶν Μεδικῶν ἀναγεννήσεως αὐτῆς. Ὁ Ἀπόλλων τῆς τερψιθέας (belvedere), τὸ σύμπλεγμα τοῦ Ἀσκοόοντος, τὸ θῦμα τῆς ἐπὶ ἀψύχου μαρμαροῦ ἐκφράσεως τῶν παθήσεων τοῦ ἀνθρώπου, ἤνοιξαν τοὺς οφθαλμοὺς τῆς διανοίας του, ὥστε νὰ ἐκφράσῃ τοσούτον καλῶς εἰς ἑλλήνικοὺς ἐξαιρέτους τὸ τοῦ ποιητοῦ Βιργιλίου, ὅπερ περιγράφον ἰδανικῶς τὸ δυστύχημα τοῦ Ἀσκοόοντος ἐξέχειλισε εἰς τὸ δ' βιβλίον τῆς Αἰνεΐαδος. Ὅποια δὲ ἢ σύγκρισις τοῦ μέρους τούτου κατὰ τὰς μεταφράσεις Φιλητᾶ καὶ Εὐγενείου Βουλγάρωσι! (Ἐκολουθεῖ)

Δ' ΑΛΜΑΝΤΗΣ

Τὸ ὄμμα τῶν παραπτωμάτων τυφλῆς καὶ μοχθηρᾶς νεότητος.

—Ὁχι, φίλε μου, ὄχι, δὲν εἶμαι εὐτυχής!

—Μοὶ ἐμποιεῖτε θαυμασμέν, Κύριε Κόμη. Πῶς! ἢ τύχη σας οὐδόπως ποτὲ μετεβλήθη—σὰς πληροῖ διαρκῶν χαρῶν

των ὁ Βασιλεὺς, μετὰ καινῆς ἐνδείξεως ἀγαθότητος, τὸν τε Κύριον ἐν ἐνὶ καὶ τὸν ὑπῆκουον τιμώσης, σὰς ἐνεπιστεύθη ἀρχηγίαν τῶν μᾶλλον ἐνδιαφεροῦσων εἰς ὑμᾶς ἀνετίθη ἢ ὑπεράσπισις τῆς ἀκροπόλεως ταύτης· ἀντί δὲ νὰ ἐγείρῃ τὸ πρὸς ὑμᾶς μίσος, καίτοι εἰσοθε ἀρχηγὸς μας, σὰς ἀγαπῶμεν καὶ ἐπικροτούμεν μάστιγα ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τῆς Ἀλλῆς. Δεικνύσεθε μὴ ἀμφοδύλλοντες ὡς πρὸς τὴν παρά τῶν ἑθρῶν ἄρσιν τῆς πολιτικῆς, καὶ οὐδὲν ἥσσον φαίνεται ὅτι ἡ ψυχή σας εἶναι καταβεβλημένη ὑπὸ βαρέος ἀχθούς. Πρὸ πολλοῦ τὸ παρατηρῶ ἐδίστασα νὰ σὰ; ἐωτήσω ἢ φιλία ὅμως, ἥς μὲ ἡξιώσατε, καὶ ἢ γλωσσο μὲ παρρησιᾶ καὶ ὄθει ἵνα τέλος σας ζητήσω τὴν αἰτίαν τῆς μελαγχολίας ταύτης, ἥτις σας τήκει καὶ κατατρώγει. Ἄλλ' ἐπαναλαβάνω, σὰς ἀνησυχεῖ ἴσως ὁ ἀριθμὸς τῶν πολιορκούντων ἡμᾶς ἑθρῶν;

—Ἰππότα! ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἄρω Γάλλων· δὲν ἀριθμοῦσιν οὗτοι ποτὲ τοὺς ἑθρῶσι τῶν ὀ γινώσκων νὰ ἀποθάνῃ ἀγνοεῖ τὸν φόβον πάντες δὲ ὑμεῖς τὰ αὐτὰ μὲ ἐμὲ ἔχετε αἰσθήματα καὶ τὴν ἐλπίδα μου. Ἡ θά ἀναγκάσωμεν τὸν στρατὸν τοῦτον νὰ ἄρῃ τὴν πολιορκίαν, ἢ οὗτος θά ἀνοίξῃ δίοδον ἐπὶ τῶν ψυχεβραγούντων πτωμάτων μας. Εἶμαι υπερβεβῆσις περὶ τῆς δόξης μας, καὶ δύναμαι νὰ ἐγγυηθῶ. Ναί, ὁ ἔνδοξος Μονάρχης ἡμῶν εὐχεστῆθη νὰ μὲ διακρίνῃ ἐκ τῶν συναμιλλωμένων μοι εἶχον τὰ αὐτὰ μὲ ἐμὲ δικαιώματα, καὶ εἶναι βεβαίως ἀνώτεροί μου τὴν ἀξίαν τὴν ὕψωσιν ταύτην ὀφείλω εἰς τὴν τύχην μάλλον ἢ εἰς τὴν δικαιοσύνην. Ὁ Βασιλεὺς ἀναμφιβόλως μὲ ἐπροστάτευσε πέραν τῶν ἐπιθυμιῶν μου· ἀλλ' οἱ Βασιλεῖς, φίλε μου, δὲν παρέχουσι τὴν εὐτυχίαν, καὶ ἤθελον προκαλέσῃ τὸν Ἄνακτα, μεθ' ἀπάσης τῆς ἰσχύος του, νὰ θεραπεύσῃ τὴν ψυχὴν μου· αὐτὴ προσεβλήθη ὑπὸ κεκοιμημένου μαρμαροῦ. . . ὀδηγήσοντός με εἰς τὸν τάφον. . .

—Καὶ οὕτω θά ἀποθάνῃ εἰς Γενικός Ἀντιστράτηγος!

—Ἰππότα, τὰ μεγαλεῖα δὲν ἀφαιροῦσι τοὺς ἐλέγχους.

—Τους ἐλέγχους! Ἰμεῖς! . . .

—Ἰπάρχουσι παραπτώματα. . . ὑπάρχουσι ἐγκλήματα, καὶ ἡ ἀθλία αὕτη κοινωνία, ἢ πρᾶτρες ποὺ καὶ ἀποπλανῶσα ἡμᾶς, ἀπατάται καὶ προσπαθεῖ νὰ μᾶς ἀπατήσῃ ἐπὶ τοῖς παραπτώμασιν, ἀτίνα ἀνθρώπος ἔμφρων καὶ σπινθη-ρα ἔχων αἰσθήματος, ποτὲ δὲν συγχωρεῖ πρὸς ἑαυτὸν. Δυνάμεθα νὰ ἐξαπατήσωμεν τὰ τῶν ἄλλων βλέμματα· ἀλλὰ πῶς νὰ ἀπατήσωμεν τὰ ἡμέτερα, ὅταν ἡ καρδιά μας ἐπανισταμένη καταδικάζει ἡμᾶς; δι' ἐμὲ εἶναι δικαστὴς ἀδυσώπητος· πρὸ πολλοῦ πρόσφερες τὴν καταδίκην μου, καὶ ὑφίσταμαι αὐτήν.

Ἄλλοτε θὰ σὰς ὀμιλήσω περὶ τῶν ἀφορώντων με· τώρα θὰ μεταβῶμεν εἰς τὴν τοῦ Βασιλέως ὑπηρεσίαν. Ἐάν τὰ καθήκοντά μου μοι παράσχωσι στιγμὴν ἕνα ἕλευθερᾶν, θὰ ὠφελῶ ἐκ ταύτης ὅπως ἐν τῷ κόλπῳ τῆς φιλίας ἐλαφρυνθῶ βίχρους ὑπερβαλόντως καταπιεζόντός με. Ἡ ἐμπιστευτικὴ αὕτη ἀνακοίνωσις εἶναι ἀληθῶς χρεός, τὸ ὅποιον ὀφείλω νὰ ἐκπληρώσω μέχρι κεραίας· πέποιθα ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ συνέσει τε καὶ ἀγάπῃ· ἅς ἀποχωρισθῶμεν· τρέχω ὅπως, ἐξετάσω ἔάν οἱ πο-λιρκηταὶ προσέδωσαν κατὰ τι.

Εὐθύς δὲ ὁ Κόμης Δ' Ὀρφεμόντ ἀφίνει τὸν Ἰππότην τῆς Φρεμικούρτ, ὅστις σπεύδει εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀνυπόμονου πρὸς ἐπανάληψιν διαλόγου, οὕτινος τὸ προσομιῶν ἐφεύκμασεν ἤδη τὴν περιέργειάν του.

Ὁ Κόμης Δ' Ὀρφεμόντ ὑπὸ τῆς σῦ-τῆς κατεῖχετο μερίμνης τοῦ νὰ ἐμπιστευθῇ τῷ Ἰππότῃ τὴν αἰτίαν τῆς κατανάλισκούσης αὐτὸν θλίψεως· ἐξελήθη-ρωσε τὰ τοῦ Στρατηγοῦ καὶ στρατιώ-του καθήκοντα· ἔσχες δὲ καὶ τὸ εὐ-τύχημα νὰ διεξαγάγῃ αἰσίως ἰσχυρωτάτην ἐξουδον, καθ' ἣν ὑπερκελεύσθη ἀπέκρουσε σῶμα ἐχθρῶν κολύβων εἰς τινὰ σιτοπομπίαν τὴν ἐν τῇ Πόλει εἰσοδον. Ὁ Κόμης ὑπερβαλόντως ἐξετίμα τὰ θέλγητρα τῆς φιλίας, καίτοι δὲ ὁ Ἰππότης ἦτο ὑποδεέστερος αὐτοῦ, μεγάλως προσεπάθει νὰ τύχῃ εὐκαιρίας ὅπως τὸν ἀναβιβάσῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν περιουσίῃ. Ἡ ἀνακοίνωσις φαίνεται πολλαπλασιάζουσα τὴν

ὑπαρξίν· κάμνει ἡμᾶς νὰ ζῶμεν ἐν ἄλ-λοις· τὰ δυνάμενα νὰ ἐκδηλωθῶσι δεινὰ ἀποβάλλουσι μέρος τῆς πικρίας των, καὶ ἀνακοινῶν τις αὐτὰ πρὸς ἄλλον αἰσθάνεται εὐχαριστήσιόν τινα· αὕτη δὲ εἶναι ἡ τῶν δυστυχῶν παρηγορία· ἀγαλ-λόμεθα χύνοντες δάκρυα, δυνάμενα νὰ ἀναμιχθῶσι μὲ ἄλλα καὶ δεχόμενα ὑπὸ τῆς εὐαισθησίας· δυστυχὴς εἶναι ὁ μὴ δυνάμενος νὰ δεῖξῃ τὰς πληγὰς τῆς ψυχῆς του· ἡ συμπάθεια ὅθεν εὐτυχῶς εἶναι ἡ πρώτη ἀρετὴ, δι' ἣν πρέπει νὰ δοξάζεται ἡ ἀνθρωπότης.

Ὁ Δ' Ὀρφεμόντ λοιπὸν ἐπιστρέφει πρὸς τὸν Φρεμικούρτ.

—Ἄν ἐλησθήμην ὅτι σὰς ὀφείλω ἐξ-ομολόγηταιν, ἥτις θέλει ἐλαφρύνει τὴν βέλσανισμένην καὶ ὑπὸ κρυφίου ἄχθους καταβεβλημένην ταύτην καρδίαν· ἐλαρε-στήθητε νὰ μὲ ἀκροασθῆτε. Ἰμεῖς κα-τεπλάγητε ἐπὶ τῇ λαμπρότητι τῇ δια-κεχυμένη ἐπὶ τῆς ζωῆς μου· οἱ φθο-νεροὶ, ἐάν δυστυχῶς πρὸς τοιοῦτους ἦ-θελον εἰσθαι ἐκτεθειμένος, οἱ φθονεροὶ πολὺ ταχέως ἤθελον ἀροπλισθῆ· ἴσως θὰ μὲ συνέκλαιον κρίνατε λοιπὸν ἔάν ἡ τύχη μου ᾔην λίαν ἀξιοδάκρυτος.

Μετὰ σιγὴν στιγμῶν τινῶν ἐπανα-λαμβάνει ὁ Κόμης τὸν λόγον οὕτως·

—Ἰππότα, δὲν δύνασθε τώρα πλέον νὰ ἀμφιβάλητε περὶ τῆς φιλίας μου· σὰς δίδω τὴν ἐναργεστέρην ἀπόδειξίν· σὰς φανερώω ὅ,τι ἤθελον καὶ δὲν δύναμαι εἰς ἑμαυτὸν νὰ κρύψω· ἀποστρεφόμεθα νὰ δεικνύωμεν ἑμαυτοῦς ἦσαν ἀξιοστί-μους ἢ ὅσον κατὰ τὸ φαινόμενον εἶμεθα, καὶ ἡ φιλοτιμία πάντοτε ὑποφέρει ὑπὸ τῶν ἀνακοινώσεων τούτων. . . . Φρεμι-κούρτ, ἡ μὲ μισήσατε. Οἴμοι! αὐτὸς ἑμαυτὸν μισῶ. Μάθετε ὅθεν πίσσον ἀ-πευκαταία καὶ ἀθλία θὰ ᾔηναι ἡ τύχη μου, καὶ παρ' ἐμοῦ διδραχθῆτε νὰ μὴ πλα-νᾶσθε ὑπὸ ἀπατηλῶν καὶ ψευδῶν προσ-όψεων.

Τὸ τῆς γενέσεως προτέρημα ὑπῆρξεν ἴσως δι' ἐμὲ ἡ πηγὴ τῶν βασάνων μου· βλάπτοντες σχεδὸν πάντοτε τὴν εὐτυ-χίαν μας ἀπολαμβάνομεν τὸ φάσμα ἐ-κεῖνο τῆς δόξης καὶ ὑπολήψεως, δι' ἣν συχνάκις ὁ τυφλὸς ὄχλος, ἀφρόνως φε-

ρῶμενος, αἰσθάνεται ῥθόνον. Ποσάκις ἐ-πέβημεθα νὰ ἐγενώμην ἐν τῇ καιωτέρᾳ τάξει τῶν πολιτῶν! Ἄγνωστος καὶ ἄ-σημος ἤθελον δυνῆθαι νὰ ἐνώσω πρὸς τὴν καρδίαν μου, οὔτε ἤθελον ἐκτελέσῃ σκληρὰν καὶ ἀποτρόπαιον πράξιν, δι' ἣν θέλω ἐπιπλήττει ἑμαυτὸν ἐν' ὄλην μου τὴν ζωὴν. Ἄλλος τις θὰ ἐνομάσῃ τοῦτο ἀδυναμίαν, πλὴν τὸ αἶσθημα εἶναι ὁ δικαστὴς μου καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ τὸ πλημμέλημα μου δὲν δύναται νὰ ἀποκατασταθῇ ἥττον συγγνωστόν. Μὴ ἔθυ-μάξητε λοιπὸν πλέον, Ἰππότα, ἐάν δὲν εὐχαριστῶμαι, ὡς ὀφείλεν, ὑπὸ τῶν εὐ-εργετιμάτων, δι' ὧν μὲ τιμᾷ ὁ Βασι-λεύς· σὰς τὸ εἶπον, τὸ μεγαλεῖον δύνα-ται νὰ προσέλθῃ ἐκ τῶν Βασιλέων, ἀλ-λ' ἡ ἀγνὴ καὶ ἄκρατος εὐτυχία εἶναι ἀ-νωτέρα παντὸς ἀξιώματος· ταύτην δυ-νάμεθα νὰ πορισθῶμεν, πολὺ ὁμῶς ἀ-πέγω ἐγὼ τοῦ νὰ γεύω ταύτην!

Ἦσαν μονογενῆς· ὀλίγον ἐναπέμενε μοι νὰ ἐπιθυμῶ ὡς πρὸς τὴν εὐγένειαν καὶ τὸν πλοῦτον· προῶρος δὲ ἐν τῇ κόσμῳ εἰσελθὼν ἔφερον καρδίαν ἐπιδε-κτικὴν τῶν ἐνθεροτέρων ἀφοσιώσεων· ἡ ὑπερρηψία ὁμῶς, καθότι πᾶν τὸ περι-στοιχοῦν με μοι ἐνέπνευε τὸ ἐπίκτητον τοῦτο πάθος, ἡ ὑπερρηψία διέφθαιρε τὴν ἀγνότητά μου καὶ τὸ παρὰ τῆς φύσεως δωρηθέν μοι ἄκρατον ἐκεῖνο αἶσθημα. Ἡ-κολούθησα τὸ παράδειγμα τῶν συντρό-φων μου παρεδόθη εἰς διαβατικὰς καὶ ἐφημέρους ἡδονὰς· πολλὰς εὐκόλους ἔ-καμον κατακτήσεις, αἴτινες ὀλίγον ἱκα-νοποίησαν τὴν ματαιότητά μου καὶ οὐ-δῶλος ἐπλήρουν τὸ τῆς καρδίας μου κα-νὸν. Διέφρων τὸ ἀπατηλὸν τῶν κλίσεών μου, αἴτινες τοσοῦτον εὐχερῶς συλλαμ-βάνονται καὶ πληροῦνται· ἀλλ' ἀκόμῃ δὲν εἶχον ἀγαπήσῃ. Οἰογενειακὴ τις ὑ-πόθεσις μὲ φέρει εἰς Βρετανίαν. Ἐκεῖ δὲ ἐπέπρωτο νὰ τρωθῶ ὑπὸ τοῦ βέλου, ὑφ' οὗ ἰσοθίως θὰ σπαράττωμαι· ἀνίατος εἶναι ἡ πληγὴ, καὶ ἰδοὺ ὅ,τι φρικώδη πικροίαν διαχέει ἐπὶ τῆς τύχῃς μου.

Ἐξήλθομεν μετὰ τινῶν φίλων πρὸς κυ-νηγίαν, μετ' οὐ πολὺ δὲ ἀπεχωρισθί-μεν· ἡ διακαὴς ἐπιθυμία τῆς πρὸς ἐμὲ τοσοῦτον ὕψους ταύτης διακινδύνευσε

μὲ παρεκτρέπει ἐπέκεινα τῶν εἰκοσι λευ-γῶν μακρὰν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐμέλλο-μεν νὰ συναθροισθῶμεν. Πλανῶμαι· ἡ νύξ ἤδη ἐπλησίαζε καὶ εὐρισκόμην ἐν τόπῳ ἧμιστά γνωστῷ μοι. Τὸ σκότος αὐξάνει· διακρίνας δὲ ἐν μέσῳ πυκνοῦ τινος δάσους ἀμυδρόν τι φῶς, σπεύδω πρὸς τὰ ἐκεῖ. Βλέπω οἶκον ὅχι τόσο ὠραῖα· προσόψεως, ὅστις ὁμῶς ἐδείκνυσεν ἐνδιαίτημα ἀνώτερον τῆς ἀπλῆς κατοι-κίας τοῦ χωρικοῦ. Κρούω· νέος τις ὑπη-ρέτης ἔρχεται νὰ μοι ἀνοίξῃ.

—Φίλε μου, τῷ λέγω, εἶμαι κυνηγός, ὅστις ἀπεπλανήθην· ἠδύνασθε νὰ μοι δεῖ-ξητε μέρος τι ὅπου νὰ διέλθω τὴν νύ-κτα;

—Ἔϊσθε, Κύριε, ἐν τῷ δάσει· * * *

πολὺ μακρὰν τῆς πόλεως· * * * καὶ πε-μιττώτερον τῶν τριῶν ὠρών θὰ ἔδαπα-νάτε ὅπως φθάσητε εἰς τὸ πλείεστον χωρίον. Ὅθ ὀμιλήσω πρὸς τὸν Κύριον· βεβαίως θὰ σὰς ὑποδεχθῇ ἐνταῦθα.

Ἐν ἀκάρει ὁ νέος μὲ ἐγκαταλείπει καὶ ὑπάγει πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Κυρίου του. Μετ' οὐ πολὺ βλέπω γέροντα ἠλικίας ἐβδομήκοντα μέχρι ἐβδομήκοντα δύο ἐ-τῶν, διατηροῦντα εἰς ἔτι τὴν τῆς νεότητος ζωηρότητα· ἐπὶ τοῦ πυρόεντος προσώ-που του ἀπέπνευε ἡ εὐγένεια καὶ γλυ-καῖά τις συμπεριφορά. Ταχύνει τὸ βῆμα, καὶ διὰ τῆς ἐπαγωγῆς ἐκείνης εὐπροση-γορίας, τῆς ἀρμοζούσης μόνον εἰς ἀν-θρώπον εὐγενοῦς καταγωγῆς καὶ εἰς ψυ-χὴν ἀληθῶς εὐαίσθητον, εἶπε·

—Χαίρω, Κύριε, προσφύων ὑμῖν φι-λοξενίαν· τοῦτο δὲν εἶναι τὸ ἐνδιαίτημα τῆς μεγαλοπρεπείας καὶ τοῦ πλοῦτου, ἀλλὰ τὸ ἀναχωρητήριον ἀνθρώπου, δυσ-τυχίας ὑποστάντος καὶ εἰς ὃν δὲ ἀπέ-μεινε ἡ τὸ μερίδιον τοῦτο ἔκ τινος με-γίστης κληρονομίας, ἥς δικαστικῶς ἐ-στερήθη.

Πᾶσα ἐκφορὰς τοῦ γέροντος ἦτο ἐν αἰσθημα. Εἶναι ἀνθρώποι, τῶν ὁποίων εἰς λόγος μόνον ἀρκεῖ νὰ διεγείρῃ τὴν ἀ-γάπην τῶν ἄλλων, καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν πλέον ἀπόλυτον καὶ πλήρη ἐμπι-πισσίαν. Ἡ ψυχὴ μου ἦτο ἡδὴ ἰσχυ-ρῶς προκατελημμένη ὑπὲρ τοῦ ἀξιο-τίμου τούτου εὐγενοῦς· ἐντὸς δὲ μιᾶς

ώρας συνεδρούμεθα ὑπὸ εὐκρινούς καὶ διαπύρου φιλίας. Ἦθελε πιστεύσῃ τις ὅτι ὑπάρχουσι καρδίαι ἀλλήλας περισκοπούσαι, ἐνοοῦμεναι, ἔτοιμαί πρὸς διάχυσιν, ὑπερπηδῶσαι τὰ ὅρια τῆς ἐθιμοτυπίας ὑπὸς ἐκχυθῶσι καὶ συνενωθῶσι. Μανθάνω ὅτι εἶμαι παρὰ τῷ Ἰππότῃ τοῦ Κέρσαν, ὅστις, κάτοχος ὢν τοῦ μικροῦ κτήματος ἐν τῷ κατόκει, πᾶσαν προσοχὴν καὶ φροντίδα καταβάλλεν ὅπως ὅσον ἔνεστι περισσότερον καρπὸν δρέψῃ ἐκ τούτου ἤτο πρῶτος τῶν καλλιεργητῶν του, καὶ τοῦτο ἐπίστευε τιμὴν του. . . . Ἰππότα, συγχωρήσατέ μοι τὰς ἀσημάντους ταύτας λεπτομερείας, Αὐταί εἰσι προσφιλεῖς τῇ καρδίᾳ μου· προσεγγίζομεν ἐκείνην τῆς ζωῆς μου τὴν ἐποχὴν, ἧς τινος ἡ ἀνάμνησις ὑπὲρ πᾶν ἄλλο μὲ θέλγει καὶ ἠδύνει.

Ἰππρέται τινὲς παρασκευάζουσι τὴν τράπεζαν. Ἰδὼν τρεῖς παροψίδας, ἠτοιμαζόμεν νὰ ἐρωτήσω τὸν φιλοξενουμέντά με, τίς ἦτο ὁ τρίτος προσκεκλημένος, ὅτε ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἐνοϊζαντά μοι τὴν θύραν νέον εἶπε.

— Ῥοβέρτε, εἰπέ τῇ Κλημεντίᾳ νὰ ἔλθῃ κάτω.

Ἐπειτα στρεφόμενος πρὸς ἐμέ.

— Πρέπει, Κύριε, νὰ σᾶς παρουσιάσω τὴν ἐγγόνην μου. Οἴμοι! ὁ δυστυχὴς υἱός μου ἔπεσεν ἐν τῇ μάχῃ τοῦ ***! Ἡ λυπηρὴ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ του ὠδήγησεν εἰς τὸν τάφον τὴν σύζυγόν του, ἡ δὲ θυγάτηρ αὐτῶν, ἧτις εἶναι ἡ ἐμὴ, καὶ ἧτις ἀποτελεῖ τὴν μόνην μου παρηγορίαν, συμμερίζεται μετ' ἐμοῦ τὸ καλὸν ἑμοιάζον τοῦτο οἶκημα· εἶναι τὸ μόνον ἀγαθόν, ὅπερ δύναμαι εἰς αὐτὴν νὰ κληροδοτήσω, μετὰ τινων παραινέσεων, ἀφ' ὧν πέπεισμαι ὅτι θὰ ὠφελῆθῃ. Ὁ πρὸς τὴν ἀρετὴν ἔρωσ εἶναι κληρονομικὸν ἀγαθόν· τοῦτο μόνον, Κύριε, εἶναι ὅ,τι ἡ ἀδικία δὲν ἰσχύει νὰ μᾶς ἀφαρπάσῃ· ὅλοι οἱ πληρεξούσιοι καὶ δικηγόροι τοῦ κόσμου διὰ τῶν ἐπιβούλων στρεψοδικιῶν τῶν δὲν θὰ μᾶς ἀφαιρέσωσι τὸν καρπὸν τοῦτον ἐντίμου διαγωγῆς, οὐδέ ποτε διαψευθεύσῃς. Ὁ Θεὸς νὰ μοι διαφυλάξῃ τὴν Κλημεντίαν, καὶ ἡ χεὶρ αὐτῆς εἴθε νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς μου! Ὅτ' ἔχῃ

ἀποχρῶσαν περιούσιαν, ὅπως μὴ ἐκτεθῇ ἡ τιμιότης αὐτῆς ὑπὸ τῆς πτωχείας· θὰ ἀποθάνω εὐχαριστημένος.

Ἐμφανίζεται ἡ Κλημεντία.

— Προσφιλὴς θύγατερ, ὑπέλαβεν εὐθὺς ὁ Κύριος τοῦ Κέρσαν, διὰ τοῦ τοσοῦτον συγκινητικοῦ τόνου ἀγαθότητος, διατάξον ὅπως ἔτοιμασθῇ ἀρμόδιον δεῖπνον. Ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι δι' ἐμὲ ἐροτάσιμος· ὁ Κύριος ἐδῶ, καὶ εἰδείξεν ἐμὲ, εὐφρασταίται νὰ διαμείνῃ μετ' ἡμῶν μέχρι τῆς αὔριου, καὶ ὀφείλομεν νὰ τὸν φιλοξενήσωμεν ὅσον δυνάμεθα καλλίτερον.

Εἶδον τὴν Κλημεντίαν· ἔκτοτε δὲν βλέπω ἄλλο ἢ τὸ ἀξιολάτρευτον ἐκεῖνα πλάσμα· ἐν τῇ ψυχῇ μου διηγέθη ἀναστάσις τοσοῦτον ἔκτακτος καὶ αἰφνιδία, ὥστε ὀλίγου δεῖν νὰ παραφρονήσω. Πόσον δικαίως λέγουσιν ὅτι ὁ ἔρωσ εἶναι φλόξ! Ὡς πρὸς ἡ φλόξ αὕτη, ἡ μέχρι τοῦδε ἀγνωστος εἰς ἐμὲ, ἦναψε καὶ ὀρμητικῶς διεδόθη ἐν τῇ καρδίᾳ μου! Πρέπει νὰ σᾶς περιγράψω τὴν Κλημεντίαν. . . . αὐτὴν τὴν ὠραιότητα· καὶ ἐκ τῆς διαγραφισμένης εἰκόνας δὲν θὰ λάβῃτε ἢ ἀμυδρὰν τινα καὶ ἀτελῆ ἰδέαν, φαντασθῆτε ἡλικίαν μόλις δεκαπενταετῆ, ὀφθαλμούς μελανὰς, πλήρεις θυμηδοῦς ἀτονίας, κόμην θυμασίας ξανθότητος καὶ ἐν ἀφθίνοις βοστρύχοις κυματίζουσαν ἐπι ἀλασαστρίνου λαιμοῦ, δύο ῥόδα ἐπ' ἀμροτέρων τῶν παρειῶν, στόμα ἐν τῷ ἔξῃ τὸ ἐρυθροῦν, ἀνάστημα ἴδιον τῶν Χαριτων, καὶ ὑπὲρ πάντα ταῦτα τὴν ἐκφρασιν τῆς εὐαισθησίας δικεχυμένην καὶ τετυπωμένην ἐν τῇ συμπεριφορᾷ αὐτῆς, ὡς καὶ μυρίας ἀνεκφράστους ἀδρότητας, ἀλλήλας διαδεχομένας, καὶ τῶν ὁποίων ἡ τελευταία ἦτο αἰεποτε γοητευτικώτερα.

Ὅχι, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκφράσῃ τις τὴν ἐκπληκτικὴν ἀγνότητα τὴν μεταδίδουσαν νέαν γλυκύτητα εἰς τόσα θέληγητρα· τὴν αἰδῶ ἐκείνην, τὸ ἐρυθροῦν τῆς ὁποίας ἐππύζανεν ἡ παρουσία μου· τὸ ἄνθος ἐκεῖνο τῆς νεότητος, ὅπερ εἶχε πᾶσαν τὴν δροσερότητα πρωϊνοῦ ῥόδου.

(Ἐπεταὶ συνέχεια.)

Ἀστεροστόλιστη ἦτον νυχτία,

Παντοῦ ἑασίλευε ἡ σιωπὴ,

Κ' ἤσυχ' ἀπλάγιαζαν καὶ τὰ στοιχεῖα

Στοῦ Θεοῦ ἔτοιμα τὴν προσταγή.

Ἡοῦ καὶ στὴν Κρήτη ποῦ ἡ Ἀεθυρία

Ἀστραποφόρα θαυματουργεῖ

Φωνὴ παράπνου ἀπ' τὰ μνημεῖα

Ἀργὰ ἀκούετο λαχταριστή.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΚΡΗΤΗ: ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΗΡΩΩΝ.

ΔΕΗΞΙΣ.

Θεῖς ἀόρατε Πατέρα, σὺ ποῦ ἐστόλισες τὴν φύσιν
Μ' ἕνα βλέμμα, καὶ μὲ ἕνα λόγο ἐπλασες τὴν Κτίσιν,
Ἡοῦ τὴν θεῖα δύναμίν σου ὡς καὶ τ' ἄμμου τὸ κλονεῖ
Ὡς καὶ καίνο θαυμασμένο τὴν δοξάζει καὶ ὑμενεῖ.

Ἦξ' τὸ βλέμμα σου στὴν Κρήτη εἰς τ' ἀρματωλὰ παιδιὰ σου,
Ἰδοῦ ἀνοιχτὰ τὰ σπλάγνα τῶν καρδιῶν τῶν ἐμπροστά σου,
Ὅπου στέκουν μὲ λαχτήρα ξεσχημένα καὶ ζητοῦν
Λυτρωτὴν τὴν δύναμίν σου στὴν πατρίδα τους νὰ ἰδοῦν.

Οἱ ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ Σταυροῦ σου ἀφοῦ ἑσένα ἐβλασφημήσαν,
Μὲ ἀχόρταγα λαβύγγια, Θεὲ, τὸ αἷμα μᾶς ρουφήξαν,
Καὶ τῇ δ' ἴψα τους χορτάσαν οἱ μισόχριστοὶ οἱ σκληροὶ
Ἡοῦ δὲν ἔβρισκεται ῥανίδα εἰς ἑσένα νὰ δειχθῇ.

Τὸ ἐξρουφήξαν ἀφοῦ πρώτα μᾶς συντρόφηθ' ἡ μαχαίρη
Κ' ἔμεινε ξαρματομένο κατακούραστο τὸ χέρι,
Τὸ ἐξρουφήξαν ἀφοῦ πρώτα τὰ κορμιά τους στριμωχτὰ
Ἐσωράσαμε κομμένα εἰς τοὺς κάμπους, στὰ βουνά.

ΑΓΑΝΙΠΠΗ

Από κάτω απ' τή Σημαία όπου 'μοιάζει τ' ούρανοῦ σου,
'Ποῦ στολίδι ἔχει τὸ Θεῖο τὸ σημάδι τοῦ Σταυροῦ σου,
Ἄμετρα ἄθωα βρέφη κατασφάζονται φρικτὰ
Ἄχ! τὸ γάλα τους βουφώντας στῆς μητρός τὴν ἀγκαλιά.

Καὶ στὸ πλάγι τους παρέκει ἀγγελόπλασταις Παρθέναις
Μὲ σχισμένα τὰ κρανία γυμναῖς καὶ ἀτιμημέναις,
ἔχουν διάπλατα τὰ χέρια καὶ τὰ μάτια τους θολὰ
Μὲ τοῦ θάνατου τὸ δάκρυ κατὰ σένανε ἀνοιχτά.

Ἐρημώθηκεν ἡ Κρήτη ἀπὸ τοῦ θερτοῦ τὸ στόμα,
Κάθε πέτρα αἱματωμένη κάθε τόπος κάθε χῶμα,
Παντοδύναμε, ἔς ἐσένα τρέμωντας τὸ μαρτυρεῖ
Κ' ἕνα βλέμμα σου προσιμένει σωτηριὰ τους νὰ γενῆ.

Σῶσε, ἄναρχε, τὴν Κρήτη, σῶσε σῶσε τὴν Ἑλλάδα,
Εἰς τὸ μέτωπόν της πάλι δὲς τὴν πρώτην της λαμπράδα
Ἀπ' τὸν Κόσμον σου νὰ σῶσῃ τῶν ἀπίστων τὴν φυλὴ,
Νὰ ἔχῃ σύντροφο τὴν Δύση, θρόνον τὴν Ἀνατολή.

Τὸ παρὸν ποίημα ἀφιερῶται πρὸς τὸν κοινὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος

Ἀριστείδης Καφοκέφαλος

Κόριοι Συντάκται τῆς «Ἀγανίππης»

Παρακαλῶ νὰ καταχωρίσητε τὴν ἐξῆς ἐπιστολὴν, ἣν ἡ ἐν Παρισίοις ἑταιρία τοῦ συνδέσμου πρὸς ἐξέπλωσιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐν Γαλλίᾳ ἀπηύθυνεν ἐσχάτως πρὸς ἐμέ. Εἰς αὐτὴν ὀφείλω νὰ διευκρινήσω χάριν τῆς ἀληθείας, ὅτι ἡ ἑταιρία ἀπέδωκεν εἰς ἐμέ τὴν σύνταξιν τοῦ ἐπαινετικοῦ ἄρθρου ὃ καταχωρήθη ὑπὲρ τῆς συστάσεως αὐτῆς (*), ἐνῶ ἡ σύνταξις τῆς «Ἀγανίππης» ἰδίᾳ προαιρέσει καταχώρησεν αὐτό· διὸ καὶ ὁ προσήκων ἔπαινος καὶ χαριτολογία περὶ τοῦ ἄρθρου ἐκείνου δεόν νὰ ἀποδοθῇ πρὸς ἑμένας.

Ὅλος ὑμέτερος

Π. Χιώτης,

(*) Ὁρα φυλλᾶδ. Τον. «Ὁ ἐν Παρισίοις Ἑλληνικὸς φιλολογικὸς σύλλογος».

Παρίσιοι 9 Δεκεμβρίου 1867.

ASSOCIATION

pour l' Encouragement

DES ETUDES GRECQUES

en France

Rue Hautefeuille, 1 bis

PARIS

Κύριε!

Ἐλαβον παρὰ τοῦ Κ. Σουμάκη καὶ ἐπέβαλον πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Συλλόγου, κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν, ὃν εὐηρεστήθητε νὰ μᾶς πέμψετε

ἦντε τόμον, ὡς καὶ τὸν Ἀριθμὸν τῆς «Ἀγανίππης» ἐν ᾧ περὶ τῆς ἑταιρίας ἡμῶν τοσοῦτον ἔντιμον μυσίαν ποιεῖτε.

Ἐπεφορέισθην παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀπευθύνω ἡμῖν πλείστας ὄσας εὐχαριστήσεις. Οὐδὲν δι' ἡμᾶς συγκινητικώτερον ἢ αἱ ἀποδείξεις τῆς ἡς ἀπολαύομεν συμπαιθείας παρὰ τῆ νεωτέρα Ἑλλάδι. Αὐταὶ εἰσὶ πολῦτιμοὶ δι' ἡμᾶς ἐνθαρρύνσεις τείνουσαι ὅπως ἐμμείνωμεν ἐν ταῖς προσπαθείαις πρὸς ἔτι πλείονα παρ' ἡμῖν διάχυσι τῆς ἐπιθυμίας καὶ διαγνώσεως τῆς ἀρχαιοελληνικῆς.

Εὐδαρστήθητε, Κύριε, νὰ ἀποδεχθῆτε τὴν βεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου ἡμετέρας ὑπολήψεως.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς.
(Υπ.) Α. Σασάγγος

Τῷ Κυρίῳ Χιώτῃ

Ἐρ Ζακύνθῳ.

Ὁ θρίαμβος τῆς ὕλικῆς δυνάμεως κατὰ τῆς ἠθικῆς ἰσχύος.

Μία κατόπιν τῆς ἄλλης ἐκλείπεται παρ' ἡμῖν αἱ μὴ παραγνωρίζουσαι τὴν ἀληθῆ ἀποστολὴν τοῦ τύπου ἐφημερίδας. Ἄλλοτε μετὰ λύπης εἶδομεν καταπίπτουσαν τὴν «Ἐνωμίαν», ἥδη δὲ κακόηχον ἀκουσμα προσβάλλει τὰ ὠτά μας, ἡ παῦσις τοῦ ΝΟΜΟΥ. Τόσον δὲ ὁ πολυμαθὴς Παγκαθῆς, συντάκτης τῆς μὲν, καθὼς καὶ ὁ λόγιος Περίδης, συντάκτης τῆς ἄλλης, ἐκ μᾶς καὶ τῆς αὐτῆς αἰτίας ὑπεχρεώθησαν νὰ καταθέσωσι τὸν νεωρῶν αὐτῶν κάλαμον, ἐκ τῆς ἐλλείψεως τουτέστι τῶν πρὸς συντήρησιν τῶν ἐφημερίδων τῶν μέσων. Ἀνεγνώμεν τὸ τελευταῖον φύλλον τοῦ «Νόμου», ἐν ᾧ ἀναγγέλλεται ἡ παῦσις του, καὶ τῆ ἀληθείᾳ ἐσυγκινήθημεν, ἐλυπήθημεν. Καὶ δὲν θὰ μᾶς ἐνεποιεῖται αὐτὴν κακὴν ἐντύπωσιν ἢ καθ' ἕν ἐλάττωσις τοῦ ὄργανοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐκδομένων ἐφημερίδων, ὅσον ἡ ἀποθάρρυνσις πρὸς τοὺς τὰ καλὰ πράσσοντας. Ἡ ἐφημερίς αὕτη ἦτο μία ἐκ τῶν ἀμεροληπτοτέρων καὶ τῶν μᾶλλον ἀπαθῶς γραφομένων ἦτο προσέτι

καθαρώτατον κάτοπτρον τῆς κρητικῆς ἐπαναστάσεως.

Ἄλλ' ὅτι ἐπὶ μᾶλλον μᾶς ἀνησυχεῖ εἶναι, ἢ τῶν γενναίων Ἑρμοπολιτῶν ἐν προκειμένῳ ἀκκτανόντος μικροφιλοσοφηματίας, ἐκ τῆς ἑποικίας προέρχεται ἡ παῦσις σπουδαίου φύλλου, ὅπερ ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ πατρίδι τῶν ἐκδιδόμενον ὑπ' ἐνὸς διακεκριμένου ἀνδρός, ἑλκοντος τὴν καταγωγὴν ἐκ τῆς πολυστανακτοῦ Κρήτης, πολυεθῶς καὶ μετὰ ἰδιαζούσης ἀφροσύσεως ὑπερέτει μέχρι τοῦ νῦν τὸν ἱερὸν αγῶνα.

Ἐλπίζομεν ὅτι καὶ οἱ οἰκίητορες τῆς ἐμπορικωτάτης ἀδελφῆς Σύρου καὶ οἱ ἀπανταχοῦ Ἕλλητες θὰ κατανοήσωσιν ὅπως ἐπιζήμιος ἀποβήσεται ἡ ἐλλείψις τοιοῦτου ὄργάνου, καὶ θὰ προσενέγκωσι τὴν συνδρομὴν τῶν πρὸς ἀνθρώπῳ καὶ διατήρησιν αὐτοῦ. Καὶ οἱ ἡμέτεροι συμπολίται, ὑπὲρ ὧν ἐξεφράσθη πάντοτε εὐμενῶς ὁ Κ. Περίδης, εἶναι πρέπον νὰ ὑποστηρίξωσι προθύμως αὐτόν.

Ὁ γνωστὸς διὰ τὰς φιλολογικὰς γνώσεις του Κ. Ἰωάννης Σταματέλος, ἐκ Λευκάδος, ἐρευνῶν διαφόρους ἐν τῇ πατρίδι του βιβλιοθήκας ὅπως συμπληρώσῃ τὴν αὐτόγραφον βιογραφίαν τοῦ ἀοιδίμου συμπολίτου του Ζαμπελίου, καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐπιτύχῃ πρὸς τὸ παρὸν τοῦ σκοπομένου ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν ἀναγκαίων πηγῶν, εὔρε καὶ μᾶς ἐπεμψε πρὸς δημοσίευσιν τὰ ἐξῆς ἀνέκδοτα λυρικά ποιημάτων, ἐν οἷς διορθῶ, ὡς ἐπισέλλει ἡμῖν, τὰ πρώτα βήματα τοῦ ποιητοῦ ἐν τῷ ἀνθηρῷ τῆς ποιήσεως κήπῳ. «Τὸ κωμικὸν ἄλας, προστίθησιν ἐν τῇ ἐπιστολῇ του, μετὰ τὸ ὅποσον ἀρτύνει τὰ μικρὰ ταῦτα παίγνια ὁ ποιητῆς μας, καίτοι προσκροῦον εἰς τὸν τραγικὸν καὶ φλογώδη χαρακτῆρά του, ὃν ἀποτυποῖ εἰς τὰς Τραγωδίας του, βεβαιουταὶ ὅμως ἐξ αὐτῆς τῆς αὐτογράφου βιογραφίας του καὶ ἐξ ὧν εὔτυχε νὰ γνωρίσωσιν αὐτόν ἐκ τοῦ σύνεργου.» Ταῦτα εὐχαρίστως καταχωροῦμεν εἰς τὰς στήλας μας, ὡς καὶ τὸ παραπόδας Ἐλεγείον, συντεθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρ. Σταματέλου εἰς μνήμην αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΠΟΝΟΝ.

ὦ τί τρέλες, τί μωρίες,
γράφω πρώτα τραγωδίας,
τώρα δὲ σὰν τὸ Λολὸ
μὲ τῆ Ἰύρα τραγουδῶ.
Μὴ, κλαψοῦ μου Μελοποιήνῃ,
μένης παραπονεμένη
ἄν χαϊδεύω τὴν Θάλια
εἶναι γὰρ τῆ συντροφία.
Νὰ σοῦ πῶ ὅμως φανερά—
Μὰ ἰδέα ὀχληρὰ
μοῦ γεμίξει τὸ κεφάλι,
γὰρ τῆ μὰ καὶ γὰρ τὴν ἄλλη,

μὴ ἀντὶ τὰ σὰς στολίζω
μὲ ματσούκια σὰς ξυλίζω.—

ΦΑΝΤΑΣΜΑ.

Ἡλθ' ὁ Ἔρως καὶ μοῦ λέγει—
Τ' ἔχεις κ' εἶσαι σκυθρωπός;
ἴσως σ' ἄφηκεν ἡ Χλόη
καὶ κατήτησες τρελός;—
Μ' ἐπρόδοσε, δὲ μ' ἄφηκε,
καὶ σὺ καλὰ τὸ ἔβρισε—
»— Ἔροδοι ὅπου μαλάχησε
κακὰ τὸ συντρέξεις—»

Ἰωάννης Ζαμπέλιος.

ΕΛΕΓΕΙΟΝ.

Πᾶσα μὲν Ἑλλάς μνάμα Ζαμπελίου, κεύθει δ' ὄστέα
γῆ Σχερίης· ἧ γὰρ δέξατο τέρμα βίου.
Πατρίς δ' ἱόν Σαπφούς ἄλμα· πλείστα δὲ μούσαις
τέρψας, ἐκ πολλῶν καὶ τὸν ἔπαινον ἔχει.

Ἰωάννης Ν. Σταματέλος.

ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ

Εἰς τὸν Μητροπολίτην Ζακύνθου

ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΚΟΚΚΙΝΗΝ.

Εἰν ἱεροπρεπεί προστάς ἀρετῆ νηὸς ἱρῆς,
καί τ' Ἐκκλησίης ἀρόσας εὐθαλέα
Λειμῶν, οὐρανοῖό γε νῦν μελεδήμων ἐσσί.
Τοῦνεκα τόνδε βίον κάλλιπες, Νικόλαε.

Αἰὲν ὑπείροχος εὐσεβῆ ἰδέ πατρίδος ἔρος
ἔξοχά τοι θυμῷ φίλοι ἔσαν ἀρεταί·
Ἦ ῥα δυάς πολυτέρατος τεύχε θανόντα σ' ἱμερτόν,
μνήμη γὰρ κραδίης κῦδος ἔχει θαλερόν.

Λαβῶν Ζακύνθου κληῖρος ἀρετῆς τύπον
Σέ, Ποιμενάρχ', ἐπιδρομῆς βιωτικῶν
Ἄνώτερον πάσης ἑαυτὸν δειξάτω,
Ἐκκλησίαν κοσμῶν ἀριζήλοισ ἀρεταῖς!

Κλυτῆ ψυχῇ, μύρων ἀειοῦσ' ἔμπλεως,
δόμους ἀνέπτῃς οὐρανῶν κηῶδες.

Α. Ταβουλάρης.

ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.

Συνδρομή ἑτησία διὰ τοὺς ἐντὸς τοῦ Κράτους Δραχμ. 6.

» » » » ἐκτὸς » » » 8.

Ἐλευθέρα Ταχυδρομικῶν, καὶ προπληρωτέα ἐν Ζακύνθῳ κατὰ τριμηνίαν, πανταχοῦ δὲ ἄλλοθι κατ' ἐξάμηνον.

Ἀναγκαῖαι εἰδοποιήσεις.

Α'. Αἱ συνδρομαὶ γίνονται εἰς τὸ τυπογραφεῖον ὁ «Ζάκυνθος» καὶ παρά τοῖς συντάκταις.

Β'. Ὁ καταγράφων ἕ συνδρομητὰς εἰς τὴν «Ἀγανίππη» λαμβάνει τὸ φυλλάδιον δωρεάν.

Γ'. Ὁ καταχωρῶν ἄρθρα ἐν τῇ «Ἀγανίππῃ» θεωρεῖται συνδρομητὴς.

Δ'. Αἱ πρὸς τὴν «Ἀγανίππην» ἀποστελλόμεναι ἐπιστολαὶ εἴτε καταχωρήσεις πρέπει νὰ ἐπιγράφωνται πρὸς τὴν «Διεύθυνσιν τῆς Ἀγανίππης» καὶ νὰ στέλλωνται ἑλεύθεραι ταχυδρομικῶν τελῶν, ὡς ἐπίσης θὰ ἐπιγράφωνται καὶ αἱ ἀνταλλαγῆ αὐτῆς.

Ε'. Εἰς τὸ ἐξώφυλλον ἀναγγέλλονται πάντα τὰ νεοφανῆ Συγγράμματα, τῶν ἀντίτυπον στέλλεται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἀγανίππης».

~~~~~

Ἐξεδόθησαν ἐν Ἀθήναις τὸ Ε' καὶ ΣΤ' φυλλάδιον τῆς «Κομῆσις Σαρνύ».

Προσκαλοῦμεν διὰ τελευταίαν φοράν τὸν Νέον Παναγιώτην Χρυσικόπουλον νὰ μᾶς πληρώσῃ τὸ χρέος του, χωρὶς νὰ καταφεύγῃ εἰς δικαιολογήσεις ἀνυποστάτους, διότι ἐνίοτε τὰ ψευδῆ καὶ σαθρὰ ἐπιχειρήματα, ἐκτιθέμενα εἰς τὴν κρίσιν τῶν νοσημόνων, ἀντὶ νὰ ἀθωώσῃσι, ἐναργέστερον ἀποδεικνύουσι τὴν ἐνοχλήν. Ὅταν δὲ ταῦτα ᾖναι συγκερασμένα μὲ ἀγοραίας ὕβρεις, ἀποδεικνύουσι καὶ κάτι τι περισσότερον, τὴν κακοήθειαν, καὶ δίδουσι κακὴν ἰδέαν περὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ δικαιολογουμένου.

Παρακαλοῦνται οἱ εἰσέτι καθυστεροῦντες τὴν εἰς τὴν Τραγωδίαν «Ὁ Μάρκος Βότσαρης» συνδρομήν τιον νὰ ἀποτίσωσιν αὐτήν, καθότι, πιστεύομεν, δὲν ἐπιθυμοῦσιν τὴν ζημίαν μας.

Γ. Κ. Σ.

Ὁ πρῶτος τόμος τῆς Ἀγανίππης πωλεῖται ἀντὶ Δρ. 5.
